Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши. 19 июнь 1967 й. ДУШАНБА № 141 (296) Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Юбилей вахтасида

Пешқадамлар

Тошкентдаги «Юлдуз» фирмасининг 7-цехида иш қизғин. Цех коллективи шу кунларда Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейи шарафига социалистик мусобақани қизитиб меҳнат қилаётир. 50 кишидан иборат Ойша Сеутова бошлиқ смена аъзолари яхши натижаларни қўлга киритаётир. Бригада чеварлари мактаб ўқувчилари учун бир сменада 200-240 тадан кийим-кечак тикиб, топшириқни анча ошириб адо этаётирлар.

Цех коллективи юбилей йили топшириғини муддатидан 1 ой олдин бажариш ва планга қўшимча кўплаб маҳсулот ишлаб чиқариш йўлида жонбозлик кўрсатиб ишлаяпти. Бунда цехнинг Н. Хаитова, З. Фуцкова, М. Абдуллаева сингари чеварлари социалистик мусобақада пешқадамлик қилишмоқда.

Машъаллар

Тошкентдаги бадиий каштачилик фабрикасининг довруғи ҳаммаёққа тарқалган. Фабриканинг попоп цехида тайёрланган палак, гулкўрпа, чойшаблар, дўппи цехида тикилаётган ранг-баранг нусхадаги дўппилар ҳатто хорижий мамлакатларда ҳам шуҳрат қозонди.

Машинада гул тикиш цехида кўпгина қиз-жувонлар меҳнат қилишади. Улар шу кунларда айниқса кўтаринкилик билан ишлашаётирлар. Чунки чеварларнинг ҳар бири Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига муносиб совғалар тайёрлашга аҳд қилишган. Юбилейни совғалар билан кутиб олишга аҳд қилганлардан бири Маҳсума Ваҳобовадир. Бир кунда у 3 та ўрнига 5 та кўрпа ғилофи тикиб, топшириқни ошириб адо этаётир. Унинг дугонаси Насиба Муҳзмедова ҳам цехнинг машъалларидан. У ҳам меҳнатда Маҳсумадан қолишаётгани йўқ. Цех ишчиларининг фидокорона меҳнати туфайли бир кунда 150 дан ортиқ кўрпа ғилофи ва бошқа маҳсулотлар тайёрланмоқда.

МОНРЕАЛГА

Канаданинг Монреаль шаҳрида очилган халқаро выставка программасига мувофиқ июль ойида бу ерда «Ўзбекистон куни» ўтказилади.

Шу муносабат билан яқинда Монреаль шаҳридан Тошкентга мактуб юборилди. Унда выставканинг «Совет ресторани»да намойиш қилинадиган миллий таомлар ва ичимликлардан намуналар юбориш сўралганди.

Бу буюртма ўз вақтида адо этилди.

«ШИРИН»

Пойтахтимизнинг Шота Руставели кўчасида яна бир кафенинг эшиклари очилди. Унга «Ширин» деган ном берилди.

80 ўринга эга бўлган бу кафе Фрунзе район ошхоналар трестига қарашлидир.

«Ширин» кафесида хушхўр ва мазали таомлар тайёрланмоқда. Хўрандалар пазандалар хизматидан мамнун.

ҚАРДОШЛАР ҲИММАТИ

«Тошкент мактабларига ҳар томонлама ёрдам берамиз!» Қардош республикалар маориф министрликлари ўтган йили ана шундай шиорни ўртага ташлаган эдилар. Чиндан ҳам халқ маорифи соҳасида катта қардошлик ёрдами берилди.

Бу йил ҳам бундай ибратли иш давом эттирилади. Янги ўқув йилида гўзал пойтахтимизда 45 га яқин мактаб қурилиб фойдаланишга топширилади. Шулардан 16 таси қардош бинокорлар қўлидан чиқади.

Қардошларимиз қаторида тожикистонлик биродарларимиз ҳам катта ҳиммат кўрсатдилар. Қардош республикадан Тошкентда янги қурилаётган мактабларга турли кўргазмали ўқув қуроллари, лаборатория жиҳозлари юборилади. Ишга тушадиган янги мактаб биноларини жиҳозлаш учун 500 та синф доскаси ҳамда 6 минг дона парта олинади. Армуғон этиладиган ўқув қуроллари учун 75 минг сўмлик маблағ сарфланади.

Ҳиммати баланд қирғизистонлик маориф ходимлари ҳам Тошкентга ёрдам қўлини чўзишни ўз бурчлари деб биладилар. Шунинг учун ҳам Тошкентга ўқув қуроллари юборишга аҳд қилинди.

Бундай қардошлик ёрдами эстониялик дўстларимиз томонидан ҳам берилади. Улар янги очиладиган мактабларни хусусан кимёвий асбоблар ва лаборатория жиҳозлари билан таъминлайдилар. Қардошларимизнинг олий ҳиммати тошкентлик маорифчиларни беҳад мамнун этди.

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА АТАБ

Савдо техникуми студентлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейига бағишлаб ижодий конкурс ўтказмоқдалар.

Конкурс кўргазмасида студентларнинг 100 дан ортиқ ишлари стендлардан ўрин олган.

3-курс студенти Эргаш Йўлдошев ўзининг ганчга ўйиб ишлаган В. И. Ленин, В. Комаров ва ўзбек мутафаккирларидан Навоий, Улуғбек, Абу Али ибн Сино. Ҳамза портретлари томошабинда яхши таассурот қолдиради. Студент рассом В. И. Ленин номидаги пионерлар саройининг ўймакорлик тўгарагида бир неча йилдан бери шуғулланиб келмоқда.

3-курс студенти Ҳабибулла Қўшоқов Островскийнинг «Пўлат қандай тобланди» романидаги Павел Корчагин, Жухрай образларини мўйқалам билан яратган. Бундан ташқари у доҳий В. И. Ленин сиймосини ҳам дид ва маҳорат билан чизган.

Мамлакатимизнинг 50 йил ичида босиб ўтган жанговар йўлини акс эттирувчи фотоальбомлар, гўзал Тошкентни қайта қуришда ёрдамга келган қардошларимиз қурадиган уйлар макетини акс эттирувчи фото суратлар диққатни жалб этади.

Жюри конкурсни юқори савияда ўтказиш билан студентлар ижодий ишларини ҳам юксак баҳолади.

ЧЕГАРАЧИ МОНУМЕНТИ

Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун мардонавор курашганлар орасида жасур чегарачи Степан Николаевич Карповнинг номи ҳам ҳурмат билан тилга олинади. У босмачиларга қарши олиб борилган курашларда катта мардлик намуналарини кўрсатди. Бироқ, шу курашда у мардларча ҳалок бўлди.

Ҳозир мард чегарачи хизмат қилган чегара заставаси ҳамда у ўқиган мактаб Степан Николаевич номи билан юритилади.

Чегарачининг буюк қаҳрамонлиги тошкентлик ҳайкалтарош В. Оганесян илҳомига илҳом қўшди. Санъаткор қаҳрамон ҳақида монумент композиция яратиш учун ижобий бел боғлаган эди.

Ижодкор бошлаган асарини муваффақиятли тамомлади. Монументаль композиция ўзига хос услубда бадиий дид билан тасвирланди. У уч қисмдан иборат. Биринчи қисмда группа жангчилари кўзга ташланади. Иккинчи қисм қаҳрамон С. Н. Карпов бюстидан иборат. Учинчи қисмда эса адабий сўнмас машъала тасвирланган.

Қаҳрамонлик композицияси ҳайкалтарошнинг шонли Октябрнинг ярим асрлик юбилейига ҳозирлаган ижодий армуғони бўлади.

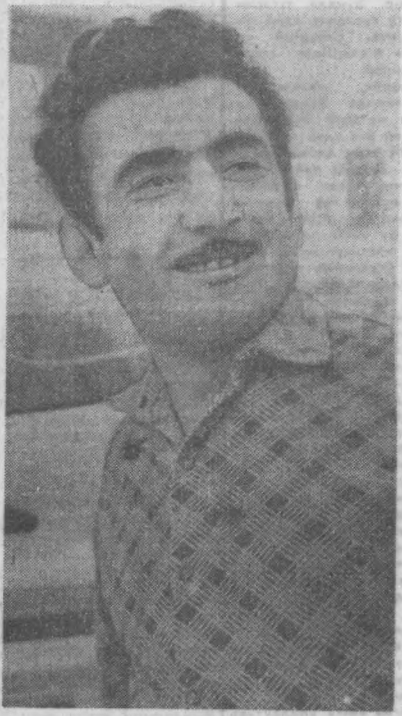

ПОЙТАХТ БУНЁДКОРЛАРИ

ГРУЗИЯ — ТОШКЕНТГА

Қардош Грузиянинг Тбилиси йирик панелли уйсозлик комбинати бинокорларидан 150 қурувчи Чилонзорнинг 24-кварталида грузин кварталини бунёд этаётир. Ҳозир бу ерда қурилаётган ҳар бири 60 квартирали 11 та уйдан 4 таси қўлдан чиқиш арафасида турибди. Грузиялик қурувчилар турар-жой биноларидан ташқари янги савдо марказини ҳам қуришга киришдилар.

Суратларда: грузиялик илғор шофёр Гуран Симонишвили, (ўнгда) қурилиш прораби тажрибали бинокор Индино Майсурадзе.

ЯНГИ УЙЛАР ЧОРЛАЙДИ

Ўтган ҳафтада янги уй-жой биноларини қабул қилиб олувчи давлат комиссияси жуда кўп қурилиш майдонларида бўлди.

Азамат қурувчилар ярим йиллик топшириқларини бажариш учун барча имкониятларни ишга солганлар. Кўпгина уйларда пардозлаш ишларини ниҳоясига етказдилар.

Давлат комиссияси Чилонзорнинг Муқимий кўчасида 40 квартирали уйни қабул қилиб олди. Бинода яшовчилар учун барча шароитлар яратилган. Бу бинони 5-қурилиш тресты 31-қурилиш бошқармаси азаматлари қурганлар.

«Главташкентстройга» қарашли 153-қурилиш тресты 14-бошқармаси коллективи ҳам баракали меҳнат қилди. Улар Муқимий кўчасида 80 квартирали уйни қўлдан чиқардилар. Ҳашаматли уйда истиқомат қилувчилар рўзғор эҳтиёжлари учун узоққа бориб овора бўлмайдилар. Бино биринчи қавати магазин учун ажратилган.

Пойтахтимизда тер тўкаётган қардош қурувчиларимизнинг меҳнати ҳам баракали бўлмоқда. Қардош тожик биродарларимиз Чилонзорнинг «Г-9А» кварталида 44 квартирали уйни муваффақиятли топширдилар. Улардан кейин навбатни львовлик азаматлар олдилар. Улар В-13 кварталида 80 квартирали уй-жойни тайёр қилишибди.

Москвалик дўстлар қурилиш майдонида давлат комиссияси кўпроқ ишлади. Жуда кўп уйларда ишлар ниҳоясига етиб қолган. Комиссия москваликларнинг тўртта уйини қабул қилиб олди. Уларнинг 3 таси 30 квартирали, биттаси 100 квартиралидир. Булар 24 кварталида қад кўтарган.

Белоруссиялик қардошлар ҳам ўз ваъдаларининг устидан чиқдилар. Ҳашаматли 100 квартирали уйнинг эшиклари очилди.

«Крупнопанельжилстрой» трестининг уйсозлари ҳам навбатдаги объектларнинг тайёр бўлганлиги ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Д-19 кварталида иккита 72 квартирали бино фойдаланишга топширилди.

Давлат комиссияси аъзоси А. И. Дворин бугун мухбиримизга қуйидагиларни билдирди.

— Биз комиссия аъзолари бинокорларнинг меҳнатига баҳо бераётганимиз учун беҳад мамнунмиз. Бинокорлар сидқидиллик билан меҳнат қилишмоқда. Биз қабул қилиб олган уйларнинг ҳаммаси сифатли қурилган.

Комиссия бу ҳафтада ҳам Тошкентнинг ҳамма томонларида бўлиб, янги уйларни қабул қилишга киришади. Хуллас, ҳар ҳафтада пойтахтимизда янги уйлар юзлаб оилаларни ўзига чорлаяпти.

ОКТЯБРЬ РАЙОНИДА

БОЛА ТАРБИЯСИ ЭЪТИБОРИМИЗДА

Октябрь районидаги 81-мактабнинг кенг зали кишилар билан гавжум эди. Бу ерга район партия комитети ва район ижроия комитети, халқ маорифи бўлими ходимлари, мактабларнинг директорлари, маҳалла ва ота-оналар комитетларининг раислари, педагогика институтларининг илмий ходимлари тўпланишди.

Болаларнинг ёзги дам олишларини кўнгилли ўтказиш ва уларнинг тарбиясига боғлиқ бўлган бу йиғилишни район ижроия комитетининг раиси Ғ. Абдурасулов очади. Йиғилишда район халқ маорифи бўлимининг мудири С. Сайдаҳмедов болаларни ёз ойларида тарбиялашда ота-оналар ва маҳалла комитетларининг роли ҳақида гапиради.

Шунингдек, йиғилишда Октябрь революциясининг 50 йиллиги олдидан болаларни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашда маҳалла комитетлари ҳамда ота-оналар комитетининг роли ва вазифаси ҳақида район партия комитетининг биринчи секретари Т. Содиқов доклад қилди.

ИККИ ХИЁБОН

Сағбон кўчаси Жанубий Қозоғистонни пойтахтимиз билан боғловчи магистралдир. Шу кўчадаги А. Набиев номли пионерлар лагерига кираверишдаги катта жарлик кўмилган эди. Жарлик ўрнида барпо этилган икки хиёбон кўзни қувонтирмоқда. Хиёбонларда дарахт кўчатлари яшнамоқда. Унинг ўртасида доира шаклида гулзор ўрни ажратилди ва атрофлари ҳам бўлакларга бўлиб қўйилди.

Хиёбондаги кенг йўлкаларга асфальт ётқизилди. Умумий узунлиги бир неча юз метр келадиган йўлларга район йўл эксплуатацияси трестининг ишчилари асфальт ётқизишмоқда.

Асфальт ётқизаётган машиналар ўз ишларини тугатгач, бу ерда ободончилик ишлари авж олдириб юборилади. Бу хиёбонлар Сағбон кўчасининг кўрки бўлиб қолмоқда.

1060 ЎҒИЛ-ҚИЗГА

Октябрь районидаги Ҳамза кўчаси бунёдга келгандан буён мактабга ёлчимаган эди. Бу кўчада 20 чоғлик тупикдан юзлаб ўғил-қизлар 23-мактабда билим олардилар. Бу мактабга асос солинганига ҳам роса 44 йил бўлди. Эндиликда 23-мактабни кўришни истаган кишилар унинг жамолини янги ўқув йили бошланиш арафасида келиб кўрсинлар.

— Нега шундай?

Чунки, шу йил кўкламда қад кўтариб турган мактаб биносидан ҳозир ном-нишон ҳам қолмади. Унинг ўрни ва атрофи текисланиб, кенг қурилиш майдонига айланган. Бу ерда Ҳамза кўчада биринчи бор пўлат излар устида кўтарма кран гердайиб турибди.

Янги мактаб биноси Ҳамза кўчасининг 1060 ўғил-қизига мўлжаллаб қурилмоқда. Қурилиш ишларини олиб бораётган «Главташкентстрой»нинг 10-қурилиш бошқармаси бинокорлари бу ерда асосий ўқув корпусдан ташқари спорт зали, акт зали, устахона, барча фанлар бўйича ўқув ва тажриба хоналари ва бошқа иншоотлар қурадилар.

ТОШКЕНТДА ТУҒИЛГАНЛАР

Октябрь районида яна бир ибратли ташаббус бошланди. Туғилган фарзандларга медаль ва гувоҳнома топшириш тантанали суръатда ўтказилмоқда.

Куни кеча ана шундай тантаналардан бири бўлиб ўтди. Кечага янги меҳмонлари билан келган ота-оналар ҳурматга сазовор бўлдилар. Бу ерга йиғилганлар бахтиёр болаларга яратиб берилган шароит ва кўрсатилаётган ғамхўрлик учун ташаккур изҳор қилдилар.

Район маданият уйида бўлиб ўтган бу йиғилишда 7 чақалоққа «1967 йилда... Тошкентда туғилган» деган медаль ва гувоҳнома топширилди. Бадиий буюмлар фабрикасининг ишчиси Зарифа Рихсиева, Халқ хўжалиги институтининг ўқитувчиси Наима Бекназарова, Пайпоқ-трикотаж бирлашмасининг ишчиси Раҳима Эргашева ва бошқалар фарзанд қувончига сазовор бўлдилар.

Шундан кейин оналар, болалар шарафига зиёфат ва концерт берилди.

ИЛЁСОВНИНГ КАСБИ

...Поезд катта станцияга келади. Унинг составидаги вагонлар фақат шу станцияга эмас, балки бошқа станцияга ҳам бориши керак. Бундан ташқари вагонларни ҳар хил жойларга етказиб, ундан юк тушириш лозим. Бу юклар завод, фабрика, турли базаларга тегишли.

Агар бу вагонларнинг ҳаммасини биттама-битта локомотив билан етказиб берилса, бунинг учун жуда кўп вақт кетади.

Шундай бўлмаслиги учун йирик станцияларда шоҳобчалар қурила бошлади. Бир томондан составни тиркаб келаётган локомотив ғизиллаб ўтса, иккинчи томондаги йўлда эса вагонлар ажратилади. (Станциянинг катта кичиклиги ва иш ҳажмига қараб бундай вагонлар ўнларча бўлади).

Йўлда келаётган локомотив техника контроли ходимлари томонидан бўр билан белгиланган вагонни тиркайди.

Сигнал берилиши билан локомотив вагонни улаб, аста бошқа вагонларни ҳаракатлантиради.

Поездларни тузувчи кишининг зиммасига вагонларни қайси группага қўшиш ва қайси йўлга қўйиш ҳам топширилади. Унинг сигнали билан поездларни тузувчи ёрдамчиси маълум вагонларни улайди. Стрелкачилар эса унинг ишораси билан йўлларни очиб, беркитиб туради.

Вагон инерция билан ғилдираб, тезлаб кетади. Агар унинг тезлигини ўз вақтида тўхтатилмаса, у анча бахтсиз ҳодисаларга сабаб бўлиши, бирор вагонга урилиб кетиши мумкин.

Шундай бўлмаслиги учун тормоз қилувчи бошмоқчилар ёки темир йўлчилар тили билан айтганда башмарлар махсус пўлат буюм билан вагонлар ҳаракатини тўхтатишади. Ўз-ўзидан маълумки, ундай кишилар зиммасига катта масъулият юкланади.

Коммунист Абдусаттор Илёсов Тошкент станциясида 18 йилдан буён бошмоқчи бўлиб ишлайди. У бракка йўл қўймай, смена нормасини 115-120 процент бажаради.

Поезднинг келаётганлиги тўғрисида хабар берилиши билан барча стрелкачилар ва бошмоқчилар ўз ўринларига туришади. Абдусаттор ўз шерикларига бирма-бир назар ташлаб, ҳар ким ўз жойида эканлигига кўнгли тўлгач, ишга киришади. Ишга янги келганларни эса ўзи билан ёнма-ён қўяди.

Вагонлар бирин-кетин ажратилиб, локомотивга тиркалади. Абдусаттор ўзи турган жойга келаётган вагонларни тўхтатади.

Абдусаттор ўз шогирдларини ҳам чаққон, ҳам тезроқ ҳаракат қилишга ўргатади.

Абдусаттор Илёсовнинг касби ниҳоят масъулиятли. Шуни яхши билгани учун ҳам у ҳар бир ишни ўз вақтида, тез ва чаққон бажаришга ҳаракат қилади. Бошқаларга ҳам шуни ўргатади.

Коммунистик меҳнат зарбдори Абдулла Муртозаев пойтахтдаги асбобсозлик-механика заводи асбобсозлик цехининг илғор ишчисидир. У шу корхонада 22 йилдан буён узлуксиз меҳнат қилиб, ўзининг бой тажрибасини ёш ишчиларга ўргатиб келмоқда. Смена ва ойлик топшириқларини 170—190 процентгача етказиб адо этаётган бу пешқадам шлифовкачи йиллик топшириғини 8 ойда бажаришга аҳд қилган.

СУРАТДА: А. Муртозаев.

М. Нуриддинов фотолари.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Область меҳнаткашлари хўжалик ва маданий қурилишда эришган муваффақиятлари учун Ўзбекистон ССРнинг Сурхондарё области Ленин ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1967 йил, 17 июнь.

А. П. КИРИЛЕНКО ЎЗБЕКИСТОНДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко Тошкентга келди. У, Ўзбекистон пойтахтининг реконструкция қилиниши ва қурилиши билан танишди. Халқ хўжалиги ютуқлари выставкасига борди, бинокорлар билан суҳбатлашди.

А. П. Кириленко Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг кандидатлари, Тошкент шаҳрининг раҳбарлари билан учрашди.

А. П. Кириленко Самарқанд ва Чирчиқ шаҳарларига ҳам борди. (ЎзТАГ).

АРАБ АҲОЛИСИНИ ТАҲҚИРЛАШГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН

СССР ҚИЗИЛ КРЕСТ ВА ҚИЗИЛ ЯРИМ ОЙ ЖАМИЯТЛАРИ СОЮЗИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ БАЁНОТИ

СССР Қизил Крест ва Қизил Ярим ой жамиятлари союзи ижроия комитети баёнот эълон қилиб, унда ўзининг 70 миллион аъзоси номидан Исроилнинг араб мамлакатларига қарши агрессиясини кескин қоралади ва Исроил қўшинларининг араб тупроғидан яраш линияси нариёғига дарҳол олиб кетилишини талаб қилди.

Баёнотда айтиладики, Исроил интервенциячилари Яқин Шарқда агрессия қилиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти уставини, халқаро ҳуқуқнинг ва инсоний ахлоқнинг элементар нормаларини очиқдан-очиқ оёқости қилдилар.

Матбуот хабарларидан маълум бўлишича, араб мамлакатларидаги госпиталлар ярадор бўлган тинч граждалар билан тўлиб кетган. Бу граждалнарнинг кўпи Исроил томонидан халқаро қонунлар тақиқлаган қирғин воситалари — напальм бомбалари қўлланганлиги натижасида қаттиқ куйган, оккупациячилар ўн минглаб араб граждалнарини ўз ерларидан ҳайдаб юбормоқдалар.

Совет Қизил Крести Қизил Крестнинг халқаро ташкилотларига мурожаат қилиб, уларни Исроил томонидан вақтинча босиб олинган территориялар аҳолисини ва ҳарбий асирларни таҳқирлашга дарҳол чек қўйиш учун, арабларга нисбатан геноцид сиёсати қўлланишига йўл қўймаслик учун кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар қабул қилишга ва бу борада ўз обрўсидан фойдаланишга чақирди.

АРАБ МАМЛАКАТЛАРИ АҲОЛИСИГА ЁРДАМ

Исроилнинг араб мамлакатлари халқларига қарши агрессияси натижасида Бирлашган Араб Республикаси, Сурия ва Иордания аҳолисидан минг-минглаб кишилар ҳозирги вақтда оккупациячилар босиб олган жонажон ерларини ташлаб кетишга мажбур бўлиб, бошпанасиз қолдилар.

Агрессиядан зарар кўрган араб аҳолисининг оғир аҳволга тушиб қолганлигини Совет Иттифоқи халқларининг чуқур бирдамлик туйғуларини туғдирмоқда. Совет жамоат ташкилотларига кўплаб хат ва телеграммалар келиб турибди. Уларда мамлакатимиз меҳнаткашлари тинчлик фондига ихтиёрий равишда взнослар топшираётганликлари ҳақида хабар берадилар ва бу маблағлардан Исроил агрессиясидан зарар кўрган араб мамлакатлари аҳолисига моддий ёрдам кўрсатиш учун фойдаланишни илтимос қиладилар.

Шу муносабат билан тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети ва Совет хотин-қизлари комитети тинчлик фонди правлениеси иштирокида ўтказилган қўшма мажлисда агрессия қурбонларига ёрдам кўрсатишга оид тадбирлар тўғрисидаги масалани кўриб чиқдилар. Совет тинчлик фонди маблағларидан 2 миллион сўм ажратишга қарор қилинди.

Ихтиёрий взносларни тинчлик фондининг СССР давлат банкининг барча бўлимларида очилган жорий счётига араб мамлакатлари аҳолисига ёрдам учун деб юбориш тавсия қилинади.

ИСРОИЛ АГРЕССИЯСИ КЕСКИН ҚОРАЛАНМОҚДА

Москвада Совет хотин-қизлари комитети президиумининг Исроилнинг Яқин Шарқдаги агрессияси муносабати билан фавқулодда мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда пойтахтнинг таниқли хотин-қиз жамоат арбоблари иштирок этдилар.

Мажлис қатнашчилари баёнот қабул қилиб, бунда миллион-миллион совет хотин-қизлари номидан араб мамлакатлари хотин-қизлари ва халқлари билан бирдамлик изҳор қилдилар. Совет хотин-қизлари Исроил ҳарбийларининг жиноятқорона агрессиясини ва уларни рағбатлантириб турган империалистик кучларни якдиллик билан кескин қораламоқдалар.

Совет хотин-қизлари комитети президиуми Совет ҳукуматининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеясининг фавқулодда махсус сессиясини чақириш тўғрисидаги таклифини тўла қўллаб-қувватлаажагини изҳор қилади.

(ТАСС).

ЎҚУВ ЮРТИ—ТАРБИЯ ЎЧОҒИ

Яқинда Тошкентда шаҳардаги олий ўқув юртлари партия ташкилоти секретарларининг ёшларнинг ғоявий ва сиёсий тарбиясига бағишланган семинари бўлиб ўтди. Семинар қатнашчилари Ўзбекистондаги олий ўқув юртларининг истиқболи, идеология комиссиялари ишининг ёшлар тарбиясидаги аҳамияти, уларнинг сиёсий тарбия маркази бўлиб қолгани, ўқув процессининг тобора чуқурлашиши, студентлар дунё қарашида унинг аҳамияти, тарбия ишида ижтимоий фан кафедрасининг аҳамияти, студентлар мустақиллиги, деворий газета ва кўптиражли газеталарнинг роли, студентларни жанговар революцион руҳда, меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялаш ҳақидаги суҳбатларни тингладилар.

Семинар ишида шаҳар партия комитетининг секретари Р. Н. Бобожонова, Ўзбекистон ССР олий ва ўрта маҳсус таълим министри Т. А. Саримсоқов, шаҳар партия комитети ходимлари ва олий ўқув юртлари партия ташкилотлари секретарлари қатнашдилар.

Қуйида семинар қатнашчиларининг фикрлари билан танишасиз.

Т. А. Саримсоқов,

Ўзбекистон ССР олий ва ўрта маҳсус таълим министри.

Совет ҳукуматининг эллик йиллик шонли йўлида халқ хўжалигининг барча соҳалари каби олий мактаб, фан ва маданият ҳам маълум босқични босиб, ривожланиб келди. Революциядан олдин бутун Туркистон ўлкасида биронта олий ўқув юрти йўқ эди, бугун Ўзбекистоннинг ўзидагина 35 та олий ўқув юрти бор. Бу йил эса, яна учта олий ўқув юрти очяпмиз. Самарқанд областида педагогика институти, Фарғонада политехника институти очилади.

Яна битта педагогика институти Ангрен шаҳрида очилади. Шундай қилиб, янги ўқув йилида республикамизда 38 та олий ўқув юрти бўлади. Яқин келажакда эса, ҳатто келгуси йилларданоқ яна иккита олий ўқув юрти ташкил этилади. Булар ҳам политехника институти базасида ташкил этилади. Унда биз 40 та олий ўқув юртига эга бўламиз. Олий мактабда 188 мингдан ортиқ студент таълим олади. Бироқ уларнинг таълим олишлари ҳар хилдир. Бир вақтлар биз сиртдан ўқишга керагидан кўпроқ йўл қўйдиқ. Бунинг натижасида ҳозир республикамизда кўпчилик студентлар сиртдан ўқишади. 80 минг студент кундузги ва 20 мингги кечки бўлимларда ўқийди.

Бундан буён эса, қатнаб билим олишни кенгайтиришга алоҳида аҳамият берамиз. Ўз ўзидан маълумки, сиртқи ўқишни тамомила тугатиб юбориш ярамайди. Чунки унинг ҳам ўзига яраша ҳақ-ҳуқуқи бор. Лекин сиртқи билимни ҳам пишиқ пухта ўрганиш, унга ҳам жиддийроқ қараш керак.

Кечки ўқишларга келганимизда бу ҳам қатнаб ўқиш каби яхши йўлга қўйилиши, ўқишнинг бу формасидан ҳам кенг фойдаланилиши керак.

Я. Абрамян,

Тошкент политехника институти партия ташкилотининг секретари.

Институтимизда ҳаваскорлар коллективлари машғулотлари яхши йўлга қўйилган. Эстрада театри, эстрада оркестри ва турли ансамбллар дуруст ишлайди. Бадиий ҳаваскорлар коллективимиздан бештаси республика кўригида биринчи ўринни эгаллади. Бироқ бадиий ҳаваскорлик тўгаракларимиз эстетика ишлари — тарбиянинг бир томонигинадир. Бундай тўгаракларга гўзаллик сари интилувчи, санъатни севучи ёшларгина қатнашадилар.

Бироқ, айрим студентларда бундай хоҳиш мутлақо бўлмайди. Лекин биз улар тақдирига бефарқ қарай олмаймиз. Бундай пайтда ёшларни санъат усталари билан тез-тез учратиб туриш анча ёрдам беради. Бу каби учрашувлар эса институтимизда бот-бот ўтказилиб турилади. Масалан Давлат мукофоти лауреати, балерина Галия Измайлова, халқ шоираси Зулфия, профессор Яблоновский ва бошқалар студентлар меҳмони бўлишди.

Адабиёт ва санъат декадаси қатнашчилари билан учрашув ҳам студентлар ёдида узоқ сақланадиган бўлди. Институтимизда ҳар шанба куни студент ва ўқитувчилар машҳур композиторлар ва республикамизнинг ижодий коллективлари билан учрашув ўтказадилар. Ҳозиргача бизда ўн беш композитор, хор капелласи, республикамизнинг эстрада оркестри, филармония квартети ва бошқалар бўлишди.

Институтимизнинг кўп мингли катта коллективи ижодий союзларининг яна ҳам активроқ ишлаши тарафдоридир. Машҳур санъат арбобларини орзиқиб кутамиз. Шунингдек, биз институтимизга ёзувчилар, рассомлар, кинематографчилар ва композиторларнинг яна ҳам кўпроқ келишини кутамиз.

А. И. Абдусаматов,

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети партия ташкилотининг секретари

Университетнинг 12 та факультетида сал кам 13 минг студент ўқийди. Улар 40 миллат вакилидирлар, Бундай кўп миллатлилик партия ташкилоти, ректорат ва университет бошланғич партия ташкилотларидан ёшларни интернационал руҳда тарбиялашга катта эътибор беришни талаб қилади.

Студентларнинг умумий ташкилотларга, тўгаракларга, спорт секцияларига уюшганлиги улар ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Студентларнинг марксча-ленинча назарияни эгаллашлари уларнинг интернационал тарбиясида муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам партия ташкилоти ижтимоий фанлар кафедралари ишига алоҳида эътибор бермоқда.

Филология факультети партия ташкилотининг ташаббуси билан бундан уч йил илгари ташкил этилган СССР халқлари адабиёти кафедраси ҳам интернационал тарбия ишларида муҳим роль ўйнамоқда. Кафедрани профессор Л. Қаюмов бошқаради. Кафедра томонидан ўзбек-туркман, ўзбек-белорус, ўзбек-қирғиз, ўзбек-украин, ўзбек-озарбайжон алоқалари ҳақида кўплаб китоб ва мақолалар чиқарилди.

Ўзбек адабиёти кафедраси Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига атаб «халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги» деган умумий сарлавҳа остида илмий ишлар тўпламини чиқармоқда.

Тошкент Давлат университети томонидан ўтказилган «Ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси» деган мавзудаги Бутуниттифоқ олий ўқув юртлари илмий-назария конференцияси, шунингдек СССР халқлари дўстлигига аталган кеча, Т. Шевченко, Ш. Руставели, Ойбек ва бошқаларнинг ижодий кечалари интернационал тарбияда муҳим роль ўйнади. Студентлар илмий ташкилотларининг республикалараро конференциялар и н и, спорт мусобақаларини, қардош республикалар ва чет мамлакатлардан келган таниқли кишилар билан учрашувларни ўтказиш, университет студентларининг қардош республика ва чет эл студентлари билан хат ёзишлари, буларнинг барчаси одат тусига кириб қолди.

Суратда: В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети химия факультетининг студенти Л. Н. Тен лаборатория машғулотида

Э. Норқобилов ва Т. Ризоқулов, фотоси.

Ғ. А. Иброҳимов,

Қишлоқ хўжалик институтининг ректори

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг муҳим омилларидан бири илмий дунёқарашни шакллантиришдир. Бу муҳим вазифани амалга оширишда олий мактаблар катта роль ўйнайди. Олий ўқув юртлари билимнинг у ёки бу соҳалари бўйича юксак малакали мутахассислар тайёрловчи ўчоққина бўлиб қолмай, илмий дунёқарашни шакллантириш маркази ҳам ҳисобланади. Бунинг учун эса, табиат ва жамият ҳақидаги ҳозирги замон фанларини яхши эгаллаш керак.

Институтимиз да фалсафа, илмий коммунизм, сиёсий иқтисод, КПСС тарихи кафедралари машғулотларининг ғоявий-назарий савиясини оширишга ҳаракат қилмоқда, фаннинг ҳаёт билан янада яқинлашуви, таълим-тарбиянинг янги усулларидан фойдаланишни кучайтирмоқда студентлар билан тарбиявий ишлар олиб боришни кенг йўлга қўймоқда.

Шу билан бир қаторда биз студент ёшларнинг дунёқарашини шакллантиришда фақат ижтимоий-иқтисодий фан ўқитувчиларигина хизмат қилишлари керак, деган фикрга қаршимиз. Бу иш билан барча профессор-ўқитувчилар коллективи ва олий ўқув юртларининг жамоат ташкилотлари шуғулланишлари керак.

Махсус фанларнинг ўқитувчилари ҳам студентларни мутахассислар сифатида тайёрлаш билан бирга уларда коммунистик онглилик, ахлоқий принциплар, гражданлик ҳисларини тарбиялашлари мумкин ва зарур. Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари барча ўқитувчилар олдига шу талабни қўймоқда.

Кўп ўқитувчилар олий ўқув юртларида ўтилиши керак бўлган курсларни ўқиш билан бирга идеалистик буржуа назарияларига зарба бермоқдалар, кўрилаётган проблемаларга марксча-ленинча назария нуқтаи-назаридан қарамоқдалар. Биз Октябрь революциясининг 50 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўриш борасида таълим-тарбия ишларини янада кучайтирмоқдамиз, институтда ўқилаётган табиий фанлар ёрдами билан ҳам студентларнинг ғоявий онгини ўстиришга ҳаракат қилмоқдамиз.

Н. Ҳамидов,

Низомий номли педагогика институти партия ташкилотининг секретари

Институтимизда ижтимоий фанлар кафедраси ўқитувчилари томонидан «Октябрь» агитбригадаси тузилди. Унда ижтимоий фанлар кафедраси ўқитувчилари, тарих ва фалсафа факультетлари студентлари қатнашадилар. Уларнинг асосий вазифаси республикамизнинг эллик йил ичида эришган ютуқларини пропаганда қилишдир.

Агитбригада ўз ишини институт қучоғидагина эмас, Тошкент областининг районлари ва республиканинг бошқа областларида ҳам олиб боради.

Ижтимоий фанлар ўқитувчилари томонидан партия ҳукуматимизнинг қарорларини амалга ошириш юзасидан кўпгина ишлар қилинмоқда. Улар студентлар орасида полит-информация, илмий назарий конференциялар, савол-жавоб кечалари уюштирадилар.

Шунингдек, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, революция ветеранлари, гражданлар ва Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан учрашув кечалари ўтказиб турадилар.

Ижтимоий фанлар ўқитувчилари малакасини ошириш учун институтимизга москвалик машҳур олимлар келиб лекциялар ўқиб кетишади. Бундай қимматли лекцияларни ижтимоий фанлар ўқитувчиларининг ҳаммаси баробар тингласа яхши бўлар эди.

П. Т. Шликов,

Темир йўл транспорти инженерлари институти партия ташкилотининг секретари.

Студентларни коллектив ҳаётидаги масалаларни ҳал қилишда мустақилликка ўргатадиган ва партия комитетига яқиндан ёрдам берадиган ташкилотлар комсомол, касаба союз ташкилотлари ва факультетларнинг ўқув тарбия комиссиялари, ётоқхоналардаги студентлар коллективлари ҳамда студентларнинг илмий жамиятларидир.

Студентларга кўрсатилган бундай ишонч уларни масъулиятни сезишга ва ҳар бир ишни мустақил бажаришга даъват этади. Бу нарса эса, ўқув-тарбия ишлари, илмий ишларнинг яхши қўйилишида катта аҳамиятга эга.

В. Отамирзаев,

Халқ хўжалиги институти партия ташкилоти секретарининг ўринбосари.

Кўплаб студентлар ва ўқитувчиларни кўп тиражли газеталарга жалб қилиш йўлларидан бири институтда студент мухбирларнинг ойлик семинарларини ўтказиб туришдир. Семинар қатнашчиларига журналистлар, республика ва округ газеталарининг ходимлари ўз тажрибаларидан гапириб берадилар. Шунинг учун ҳам институтимиз кўптиражли ва деворий газеталари атрофида актив студент мухбирлар уюшган. Ҳар бир группада комсорг, касаба союз ташкилотчиси ва старостадан иборат мухбирлик постлари бор. Матбуот ролини кучайтириш натижасида газеталаримиз сўнгги йилларда ёшларнинг ҳар томонлама мукаммал ва ахлоқий соф қилиб тарбиялашда муҳим воситалардан бири бўлди.

Ректорат вакиллари, партия бюросининг аъзолари, деканлар, кафедра мудирлари кўптиражли ва деворий газеталарда ўз мақолалари билан мунтазам чиқиб турибдилар, бу билан институтимиз студентларининг интернационал тарбиясига катта ёрдам бермоқдалар.

Р. А. Капкаев,

ТошМИ партия ташкилотининг секретари.

Ҳаммамизга маълумки, партия ташкилотларининг энг муҳим вазифаси партия XXIII съезди қарорларини амалга оширишдан иборатдир. Идеология комиссияси ва унинг секциялари шу иш билан мунтазам шуғулланишади. Бу нарса оммавий сиёсий ишларнинг кенг ёйилишида кўриниб турибди. Идеология комиссияси томонидан суҳбат ва докладлар темалари аниқлангаи. Агитаторлар учун семинарлар ўтказилиб, уларда ижтимоий фанлар кафедрасининг етакчи мутахассислари доклад қилдилар.

Идеология комиссияси тузган планга мувофиқ революция ветеранлари, гражданлар ва Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан учрашувлар мунтазам олиб бориляпти. Институтнинг Улуғ Ватан уруши йилларида қилган ишлари ва ундан кейинги эришилган ютуқлар, ёшларнинг ҳарбий-ватанпарварлик тарбиясига бағишланган жанговар шуҳрат хонаси ташкил этилди. Шуҳрат хонасида комсомолга қабул қилинади, студентлар билан суҳбатлар ўтказилади. Бу нарса студентлар тарбиясини яхшилашда катта аҳамиятга эга бўляпти.

Идеология комиссияси томонидан уюштирилган ёзувчилар ва шоирлар билан учрашув кечалари ҳам яхши самаралар беряпти.

Шунингдек, комиссия машҳур профессорлар, олимлар билан студент ётоқхоналарида бўлиб туради. Улар студентларга 50 йил мобайнида Совет ҳукумати даврида медицина фани қай тариқа юксалиб бораётганини батафсил гапириб берадилар.

Бундан ташқари идеология комиссияси профессор ва ўқитувчиларнинг колхоз ва совхозларга, саноат корхоналарига чиқишларини уюштирган. Бу йил профессор ва ўқитувчилар Тошкент областининг ҳамма районларида, кўпгина колхоз-совхозлар ҳамда Тошкентдаги саноат корхоналарида бўлдилар. Идеология комиссиясининг ишига «Билим» жамияти ходимлари яқиндан ёрдам бермоқдалар.

«Шаҳримиз герби» муҳокамада

ИККИ НУСХА

Ҳаммага бирдай ёқадиган герб яратиш осон иш эмас. Газетада эълон қилинаётган лойиҳалардан иккитаси менга бир қадар ёқади. Лекин уларнинг ҳам маълум камчиликлари бор. Жумладан, студент Қорабоевнинг лойиҳасини олайлик. Унда герб

тузилишининг бадиий ҳал этилганлиги кишини қувонтиради. Маълум композиция ҳам бор. Лекин байроқнинг горизонтал қўйилиши ва оппоқ пахта далаларидаги суратлар унчалик маъқул эмас.

Ўқувчилардан Султонов ва Урмонованинг лойиҳаларида эса ўзига хос ижобий томонлар билан биргаликда заифликлар ҳам

мавжуд. Шу ҳар икки лойиҳани кўриб, чиқиб мен ҳам герб композицияси ва мазмунини ўзимча ифодаламоқчи бўлдим. Биринчи нусха Қорабоевнинг лойиҳасига ўхшайди. Герб марказида Алишер Навоий номли театр, ўнг ва чап томонларда замонавий бинолар ҳамда телемарказ тасвирланган. Атроф кўкаламзор.

Юқорида тоғ тепасида самолёт учиб юрибди. Шаҳримизни бутун мамлакат қайта қурмоқда, бу ғояни ифодалаш мақсадида икки қўл тасвирланган. Куёш нури давлат байроғимиз ва пахта чаноғига нур сочиб турибди.

Лойиҳада завод трубаси тасвирланганлиги учун, менимча, шестерна қўйилмаса ҳам бўлади.

Иккинчи нусҳам Қорабоев лойиҳасидан анча фарқ қилади. Унинг шаклини ўзингиз кўриб тургандек кескин ўзгартирдим. Республика байроғи юқори қисмда тасвирланган. Менингча, шаҳримиз герби шундай бўлиши керак.

Д. КАПУСТИН,
рассом.

Оддий ва мумтоз

Менингча, гербимиз оддий ва шу билан биргаликда шаҳримизнинг ўзи каби мумтоз бўлиши лозим. Мен ҳам шундай акс эттиришга ҳаракат қилдим.

Менинг хомаки лойиҳамдан ҳам шаҳримиз гербини яратишда фойдаланилса, ғоят қувонардим.

П. ҲОТАМОВ.

Слесарь Рихси Жалилов 10-автомобиль ремонт заводининг пешқадам ишчиларидан бири. Бу ишчан йигит ўзи ишлаётган автобус цехининг илғор ишчилари қатори йиллик топшириғини 10 ойда адо этиш учун курашаётир.

Суратда Р. Жалилов.

М. Нуриддинов фотоси.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ЯНГИ СИСТЕМА САБОҚЛАРИ

Ўқув йили якунланаётган ҳозирги кунларда коммунистларнинг марксча-ленинча таълимотни ўрганишнинг янгича системаси асосида шуғулланишда эришилган муваффақиятларни қувонч билан айтиб ўтиш лозим. Жумладан, бизнинг Киров район партия ташкилотида ҳам ўқув йили давомида партия ўқишининг турли соҳаларига ҳаммаси бўлиб 10651 киши жалб этилди. Шундан 6249 киши КПСС аъзоси, 649 киши комсомол ва 3753 киши партиясиз активлардир.

Бу ўқув йилида кўпгина партиясиз активларнинг назарий семинарларда қатнашиш истагини билдирганликлари айниқса қувончлидир. Натижада, семинарларда қатнашувчи партиясизларнинг сони деярли тўрт баравар кўпайди.

Саноат корхоналарининг раҳбарлари, бош инженерлари, партия ташкилотларининг секретарлари ҳамда план бўлимларининг бошлиқлари учун район партия комитети ҳузуридаги партия хўжалик активи мактабида махсус факультет очилди. Унда 110 киши ойига бир мартадан шуғулланди. Бу факультет машғулотларида тингловчилар учун лекциялар ўқилиб, кейин амалий машғулотлар ўтказилди.

Партия ўқуви тармоқларини комплектлашда аввало коммунист ва партиясиз активларнинг умумий ва сиёсий таълим даражалари ҳисобга олинди. Райондаги партия ташкилотларининг кўпчилик қисми бу масалага жиддий муносабатда бўлиб, сиёсий маориф тармоқларини оқилона ташкил этдилар.

Давлат машинасозлик лойиҳалаш-конструкторлик технология бюросининг конкрет экономика бўйича семинарлари иш тажрибаси айниқса диққатга сазовордир. Семинар машғулотларига 37 киши қатнашади. Бу ерда семинар машғулотларига ижодий ёндошилиб, бунда иш шароитлари ва корхона олдида турган вазифалар ҳисобга олинган ҳолда КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми материаллари асосида партия иқтисодий сиёсати принциплари юзасидан темалар ўрганилди. «КПСС XXIII съезди ва хўжаликка раҳбарлик қилиш масалалари», «Лойиҳалаш-конструкторлик ташкилотларида хўжалик ҳисоби», «Лойиҳалаш-конструкторлик ташкилотлари ишлаб чиқариш-хўжалик фаолиятини таҳлил қилиш», «Ўрта Осиёда машинасозликнинг жойланиши ва ривожланиш истиқболлари», «Иқтисодий ислоҳот амалда» ва бошқа темалар шулар жумласидандир. Семинарлар тингловчиларнинг юксак активлигида ўтди.

«Ўзбексельмаш», «Компрессор» заводларида, давлат машинасозлик лойиҳалаш-конструкторлик бюроси, Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, давлат банки республика контораси ва бошқа ташкилотлардаги мактаб ва назарий семинарларда партиявий ўқиш айниқса яхши йўлга қўйилган.

Сиёсий маориф кабинети ҳузуридаги методик кенгаш ҳам муваффақиятли ишламоқда. Кенгаш составига 23 киши кирган бўлиб, ТошДУ, алоқа институти ижтимоий фанлар кафедраларининг ўқитувчилари, энг яхши пропагандистлар кирганлар. Методик кенгаш ўқув йили бошланишидан анча аввал бутун ўқув йили учун иш планини тузиб қўйди. Унда пропагандистларнинг мунтазам ишловчи семинарларини ўтказиш, методик кенгаш аъзоларини энг кўп сонли партия ташкилотларига бириктиб қўйиш, группа ва якка тартибда консультациялар ўтказиш, семинарларда энг моҳир пропагандистларнинг тажриба алмашишларини ўтказиш, шахсий план асосида ўрганувчи коммунистларга ёрдам уюштириш, жамоатчилик асосида ишловчи сиёсий маориф кабинетлари иш тажрибаларини ўрганиш ва умумлаштириш ҳолда назарий конференциялар ўтказиш каби тадбирлар акс эттирилган эди.

Ишлаб чиқилган планга биноан, кенгаш мунтазам равишда мажлислар ўтказиб, унда иш планида келиб чиқувчи ва кундалик турмуш тақозо этаётган айрим масалалар кўриб чиқилди. Кенгашнинг айрим аъзолари партия ташкилотларига бириктиб қўйилган. Бу ўртоқлар пропагандистларга бевосита жойларнинг ўзида методик ва назарий ёрдам кўрсатадилар, машғулотларнинг бориши ва тингловчиларнинг давоматини назорат қиладилар. Бу ишда айниқса методик кенгаш раиси доцент Я. Серий, унинг ўринбосари А. Хон ва кенгашнинг бошқа аъзолари актив қатнашдилар. Шунингдек, улар назарий конференция ташкил этдилар ва ўтказдилар.

Район партия комитети коммунистларнинг ўқиши билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳамиша диққат марказида тутади. Ўтган ўқув йили якунлари ва янги ўқув йили олдида турган вазифалар райондаги барча бошланғич партия ташкилотлари йиғилишларида кўриб чиқилди.

Район партия комитети бюроси ва пленуми коммунистларнинг партия маорифи системасида ўқиши масалаларини муҳокама қилди. Пленум қатнашчилари район коммунистларининг ўқишдаги аҳволни чуқур таҳлил қилиб, бу ишдаги айрим камчиликларни очиб ташлади ва ўқишни яхшилаш йўлларини белгилади. Натижа ёмон бўлмади. Ўқув йили давомида район партия ташкилотларида сиёсий маориф иши анча яхшиланди.

Айрим масалалар ёки комплекс масалалар юзасидан бошланғич партия ташкилотларининг фаолияти текширишдан ўтказилиб турилади. Шундай текширишлар натижасида «Ўртоқ» фабрикаси, 3-пиво заводи, 5-ғишт заводлари бошқармаси, 102-автобаза партия ташкилотларидаги жиддий камчиликлар очиб ташланди.

Бу ташкилотларда машғулотларнинг ўтмай қолиши ёки давоматнинг паст эканлиги ҳоллари рўй берган.

Район партия комитети аппарати ходимлари бошланғич партия ташкилотларига яқиндан ёрдам кўрсатишларига қарамай, партия ўқишида, айниқса камсонли партия ташкилотлари фаолиятида камчиликларга йўл қўйилди.

Барча партия ташкилотларининг партия маорифи тармоқларида якунловчи машғулотлар бўлиб ўтди. Эндиликда партия ташкилотларининг энг муҳим вазифаси келгуси ўқув йилида камсонли партия ташкилотларидаги коммунистлар ҳам партия ўқувида актив иштирок этишини ҳисобга олган ҳолда партия маорифининг янги форма ва методлари тўғрисида чуқур ўйлаб кўришлари лозим.

Ҳ. АБДУНАЗАРОВ,
Ўзбекистон КП Киров район комитетининг пропаганда ва агитация бўлими мудири.

ДУРАДГОРЛАР БРИГАДАСИ

Луначарское шоссеси бўйлаб борар экансиз, кўчанинг икки бетидаги «Главташкентстрой» қурилиш трестига қарашли осмонўпар кранларга кўзингиз тушади. Бу ерда тошкентлик бинокорлар билан бир қаторда ураллик, харьковлик ва қардош республикалардан келган тинчлик солдатлари меҳнати авжида.

Биз 159-қурилиш трести 8-бошқарма бинокорларининг меҳнат зафарлари билан қизиқдик.

Гена Селмов бригадаси меҳнат қилаётган 16 дурадгорнинг қўли-қўлига тегмайди. Улар 1, 2, 3-қаватларнинг эшик, ром, полларини ўрнатиш билан банд.

Дурадгорлар ва бошқа бинокорлар байрамгача 130 квартирали турар жойни қўлдан чиқариш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Кунлик ва ойлик нормаларини 130—140 процентга етказиб адо этаётган Ўлмас Ҳакимов, Анатолий Ковернов, Илҳом Муҳамедов, Малла Зокиров ва Гена Смагин каби дурадгорлардан кўпчилик ўрнак олмоқда.

ТОШКЕНТ—КУРОРТ ШАҲРИ

Инқилоб боғи шаҳарнинг энг сўлим, яшил жойларидан бири. Бундай боғлар қанча кўпайса, шунча яхши. Бу ерда биронбир скамейкада ўтириб олиб, яхши нарсалар ҳақида орзу қилишга нима етсин!

Гуллар, ёнғоқ, каштан, чинор дарахтларига бурканган боғ устида қушчалар овози тинмайди. Оқшом чоғлари майналарнинг майин сайроқлари боғни тутиб кетади. Бу сайроқи қушлар худди мана шу боғда кўп йиллардан бери яшайдилар. Ҳар йили ин қўядилар, бола очадилар. Баҳор ва ёз фаслида улар мингларча ҳашоратларни қириб ташлайдилар.

Энди бошқа орзуларга келсак. Боғдаги хиёбонлардан бири Тошкент минерал сувининг булоғига етаклаб боради. Ер остидан чиққан сув қувурлар орқали 2-3 километр йўл босиб. Сув саройи остонасигача етиб келади, инқилоб боғини айланиб ўтиб, аста-секин совуйди. Сув булоқдан секундига 7-8 метр тезликда отилиб чиқади. Шунингдек, секундига 0,3-0,4 литр сувдан ичиш учун фойдаланиш мумкин. Сув тўғридан-тўғри чўмилиш бассейнининг нсититш марказига бориб етади. Шундай қилиб, ер ости суви йўл олган хиёбон номини тўғридан-тўғри «минерал сув хиёбони» деб аташ мумкин. Хиёбон бўйлаб юриб борамиз. Мана, худди Кисловодскдаги каби сув отилиб турган махсус фонтанчалар улардан типтиниқ, саломатлик учун ғоят фойдали минерал сув чиқиб турибди. Курорт халатини кийиб олган хушбичим қиз ибо билан сизга бир пиёла сув узатади.

Буларнинг ҳаммаси ҳозир пойтахтимизда йўқ. Лекин биз бошиданоқ орзу қилаётганимизни айтган эдик. Орзуларимиз тезда рўёбга чиқиши аниқ.

Тошкент шаҳар Советининг маиший-хизмат бошқармаси шаҳардаги тайёр қудуқлардан фойдаланиб, фақат Инқилоб боғидагина эмас, «Ғалаба» паркида, Вокзал олди майдонида ҳам минерал сувли фонтанчалар қилса бўлади. Биздаги минерал сув булоқлари шаҳримизга курорт қиёфасини бериши мумкин.

Н. ШЕЛЕШКОВ,
«Средазказахстрой оборудования» старший инженери.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 2 бет
19 ИЮНЬ, 1967 Й.

АДАБИЁТ ВА САНЪАТ САҲИФАСИ

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОН! СИЗ К. ЕРМАТОВНИНГ «ОСИЁ УСТИДА БЎРОН» ФИЛЬМИНИ ЗАВҚ БИЛАН ТОМОША ҚИЛГАНСИЗ. БУТУН БИР АВЛОДНИНГ ҲАЁТИ, КУРАШИ, ЎЗ ЭЪТИҚОДИНИНГ ТАНТАНАСИ УЧУН ИНТИЛИШЛАРИНИ ҲИКОЯ ҚИЛУВЧИ МУҲИМ МИНГЛАРЧА КИНО ИХЛОСМАНДЛАРИ ҚАЛБИНИ ЛАРЗАГА СОЛГАН. «ЎЗБЕКФИЛЬМ» СТУДИЯСИНИНГ БУ МАҲСУЛОТИ ЛЕНИН МУКОФОТИ НОМЗОДЛИГИ УЧУН МУҲОКАМАГА ТОПШИРИЛДИ. ҚУЙИДА АНА ШУ ФИЛЬМ ҲАҚИДА КИНО ИХЛОСМАНДЛАРИНИНГ ФИКРЛАРИНИ ЎҚИЙСИЗ.

„ОСИЁ УСТИДА БЎРОН"

Совет киносининг кекса арбобларидан, йигирмага яқин бадиий фильмни яратган моҳир режиссёр Комил Ёрматовнинг серқирра ижодида «Осиё устида бўрон» бадиий фильми алоҳида ўрин тутади. Бу фильмда санъаткор ўзи бошидан кечирган, ўзи гувоҳи бўлган воқеаларни катта санъаткор тафаккури билан ҳикоя қилди, собиқ қуролдош дўстларининг порлоқ сиймоларини гражданлик эхтироси билан қайта гавдалантирди, халқнинг севимли қаҳрамони Ялангтўшнинг ўлмас, қуйма кинематографик образини ижод этди.

Фильм Комил Ёрматовнинг Улуғ Октябрь революцияси ғалабаларини мустаҳкамлаш учун жонбозлик кўрсатиб курашган жасур кишиларнинг порлоқ образларини акс эттирувчи кўп сериялик кино эпопеясининг қутлуғ дебочасидир. Ҳозир у «Икки дил достони» номли лирик кино поэмасини тамомлаб, ўз тарихий — революцион киноэпопеясининг навбатдаги сериясини «Революция суворийлари»ни олишга киришди. Бу фильм қисман биографик, асосан тарихий-революцион темада бўлиб, унинг марказида Ўзбекистон оқсоқоли Йўлдош Охунбобоев образи туради.

Бу асар ҳам маълум маънода биографик характерда. Унда иштирок этувчи қаҳрамонларнинг кўпларига Улуғ Октябрь революцияси давридаги кураш тўлқинларида жавлон урган эҳтиросли жасур кишиларнинг образлари прототип бўлиб хизмат қилган. Жумладан, Ялангтўш образида ўтмишда бойларнинг адабини бергани учун Номоз ўғри лақабини олган мард халқ қасоскорининг характерли фазилатлари ўз ифодасини топган.

Ялангтўш революцион таълимот назариясини эгалламаган, фақат халқ қасоскори, адолатсизликка қарши исён кўтарган саркарда эди. Шунинг учун ҳам унинг ҳатти-ҳаракатларида ташқи кўринишдан худди босмачилар услубига хос талаш, ёндириш, вайрон қилиш каби нохуш ишлар кўзга яққол ташланар эди. Унинг бу қилмишлари халқ қасоскори шаънига доғ туширарди. Ана шу шиддатли олишувлардан бирида Сибирь сургунларидаги инқилобчилар, Питер ишчилари, матонатли большевиклар таълимини олиб, чиниқиб келган профессионал революционер Жамол билан халқ ғазаби ифодачиси Ялангтўш Юсупов юзма-юз тўқнашадилар. Талончиларга қаршилик кўрсатган Жамол дор остида Ялангтўш билан баҳслашиб, адолат учун курашда Ленин йўлидан пролетариат билан бирга бориш лозимлигини айтиб, ўз ҳақиқатига Ленин ҳақиқатига халқ қасоскорини ишонтиради. Улар энди биргалашиб ҳаракат қиладилар. Большевик Василий Шчукин, революционер Жамол, қасоскор Ялангтўш Юсупов биргаликда ҳаракат қилиб, Қоплонбек каби бойлар, миллатчилар ва улар ҳомийларининг адабини берадилар, камбағал-деҳқон ва ишчиларнинг оғирини енгил қиладилар, орзуларини рўёбга чиқариш учун курашдилар. Ана шу шиддатли кураш фонида Ялангтўшнинг онги ўсади у революциянинг чинакам солдатига, ҳақиқий халқ лашкарбошисига айланади.

Фильмнинг ниҳоятда усталик билан постановка қилинган ифодали ва таъсирли кадрларида Ялангтўш ва унга эргашган халқнинг жонбозлиги, Ялангтўш ишлатган ҳарбий ҳийлалар, унинг собиқ молия министрлиги маҳкамасини босиб олиши, ёвуз Қоплонбекдан қасос олиши, айниқса поездда жанг қилиши ва машинистсиз қолган эшелонни от-уловга қўшиб шатакка олиши, унинг оқгвардиячилар биқиниб олган Тупроқ қўрғон ҳарбий истеҳкомига ҳийла билан кириб олиши ва қалъа эшикларини очиб қизил аскар жангчиларига йўл очиб бериши каби ажойиб эпизодларда бу чинакам халқ қаҳрамонининг жанговар фазилатлари рўй-рост намоён бўлади.

Ялангтўшдаги халқ донолиги ва ўта соддадиллик, ишонувчанлик ва муғомбирлик, адолат учун курашдаги принципиаллик ва энг муҳими қуролдош дўстларга меҳрибонлик ва чинакам инсонийлик каби фазилатлар талантли артист Шукур Бурҳонов талқинида реал ва таъсирли талқин қилинган.

Сценарийнинг дастлабки вариантларида бу образга унча катта ўрин берилмаган эди. Ялангтўш образи съёмка майдонида қад кўтарди. У кадрдан-кадрга ўсиб борди. Бунда артист билан режиссёрнинг ҳамкорлиги ва қаҳрамон характерини яратишда биргаликда олиб борган ижодий изланишлари қўл келди. Ялангтўшнинг саргузаштлари, ҳатти-ҳаракатлари эпизодма-эпизод съёмка асносида ижод этилди. Шунинг натижасида у тобора фильмда мустаҳкам ўрин олиб борди ва киноэпопеянинг бош қаҳрамонларидан бирига айланди. Бу ўринда албатта, Шукур Бурҳоновнинг серқирра ва халқчил таланти, ўз қаҳрамони фазилатларини талқин қилишда ишлатган рангба-ранг тасвирий воситаларининг бойлиги ва муҳимлиги катта роль ўйнади. Шундай қилиб, Ялангтўш ўзбек, балки совет кино санъатида кейинги йилларда яратилган энг ҳаққоний, энг забардаст, чинакам халқчил образлар даражасига кўтарилди.

Ялангтўш образининг бу қадар таъсирли ифода этилиши фильмдаги бошқа қаҳрамонларнинг характерларини ёрқинроқ ифодалашга имконият яратди. Унинг қаршисидаги Жамол образи ҳам ўз фазилатларини Ялангтўш билан тўқнашув, у билан бирга кураш саҳналарида яққол намоён қилади. Кино ва театр санъати бобида ҳали тажрибаси жуда кам бўлган ёш артист Руслан Аҳмедов бу ўринда актёрлик маҳоратини Комил Ёрматов ва Шукур Бурҳоновлардан ўрганиб борди. Бу ёш санъаткор яратган образ ҳам Октябрь ғояларининг тантанаси учун курашган ўзбек йигитлари, жасур инқилобчилардаги оташин фазилатларни ифода қилди.

«Осиё устида бўрон» фильми жуда катта темани — Октябрь революцияси ва Шарқ халқларининг озодлиги темасини ёритганлигидан унда воқеалар, иштирок этувчи қаҳрамонлар ниҳоятда кўп. Фильм кўп планли эпик полотно. Буни асарнинг жанри ҳам тақозо қилади. Кўз олдимиздан Сибирь сургунларида озодликни ўйлаган маҳбуслар ғалаёни, Питер кўчаларидаги ишчиларнинг полиция билан қуролли тўқнашуви, госпиталдаги ярадорларнинг ҳамдардлиги, Тошкент ва унинг атрофларида революция бўрони арафасида юз берган воқеалар ва ана шу тарихий дақиқаларда қатнашган кишиларнинг интилишлари, орзу умидлари ва курашда чиниқишлари асарда тўғри талқин қилинади.

Кучли драматик тўқнашувлар ва кенг кўламдаги оммавий саҳналарни постановка қилишда катта маҳорат кўрсатган Комил Ёрматов бу фильмда ҳам томошабин ёдида узоқ сақланадиган бир қатор ажойиб эпизодлар яратган. Айниқса, Қоплонбек ва унинг ёвуз одамлари томонидан халқ мулки — ғаллани куйдириб юборганликлари ва ана шу тутаб ётган ғалла устига келиб оч-наҳор кишиларнинг фарёд чекишлари, темирйўл изларида, поездда бўлган шиддатли жанглар, деподаги олишув, Тупроқ қўрғон истеҳкомидаги жанг айниқса таъсирли чиққан.

Режиссёр талантли оператор Н. Рядовнинг, рассом В. Синиченконинг ижодий имкониятларидан кенг фойдаланди.

Н. Сафаров, М. Мелкумов, В. Алексеев, О. Агишев, К. Ёрматов сценарийлари асосида яратилган «Ўзбекфильм»нинг «Осиё устида бўрон» кино эпопеяси ўз бадиий қуввати, революция даврини ва унинг кишилари образларини ҳаққоний талқин қилганлиги билан кенг томошабинлар ҳурматига сазовор бўлди.

М. ЯҲЕЕВ.

«Осиё устида бўрон» фильмини суратга олиш пайтидаги манзара. СССР халқ артисти Комил Ёрматов операторларга, артистларга кадр воқеасининг моҳиятини тушунтирмоқда.

— Сизни молия министри эшитаяпти.

СССР халқ артисти Шукур Бурҳонов яратган Ялангтўш банк хўжайинига ана шундай жавоб бермоқда.

ЭЛ ФИКРИ

Бу фильмда ҳаёт ҳақиқати, тарих ҳақиқати, характерлар ҳақиқати билан тасдиқланди.

[«Известия»дан].

●

Фильм муаллифлари жуда кўп нарсани қамраб олган, иштирок этувчи шахслари кўп бўлган кенг тарихий полотно яратганлар. Комил Ёрматов яратган бу асарда «Алишер Навоий», «Абу Али ибн Сино» фильмларидан бизга жуда таниш бўлган устод режиссёрнинг услуби кўзга яққол ташланади. Санъаткорнинг маҳоратини биз халқ иштирок этган оммавий саҳналарнинг драматик ўткирлигида, марказий қаҳрамонлар характерларини талқин қилишда режиссёрнинг психологик таҳлилга мойиллигида яққол сезиб қоламиз.

(«Советская культура»дан).

●

Фильм ўз номини тамомила оқлайди. Осиё устида буюк шифобахш ва оромбахш бўрон эсган. Бу бўрон мустамлака қуллиги кишанларини парчалаб, чор мустамлакасининг асрий қолоқлигига тамомила барҳам бериб, Туркистон халқларини янги бахтли ҳаёт сари бошлади.

(«Крымская правда»дан)

●

«Осиё устида бўрон» фильмида чинакам муваффақиятли чиққан парчалар жуда кўп. Ҳар бир томошабин Юсуф Ялангтўш ролидаги СССР халқ артисти Шукур Бурҳоновни узоқ эслаб юради. Артист чуқур миллий ва айни чоқда умуминсоний характер ярата олган.

[«Грозненский рабочий»дан)

●

Кекса кинорежиссёр Комил Ёрматов ўзбек халқининг совет ҳокимияти учун курашини акс эттирувчи катта эпик полотно «Осиё устида бўрон» фильмини яратди. Ажойиб артист Шукур Бурҳонов бу фильмда камбағал деҳқонлар сарқори, жасур ленинчи саркарданинг ажойиб, чуқур халқчил образини гавдалантирган.

[«Казахстанская правда»дан)

●

«Осиё устида бўрон» фильмининг бу қадар тез шуҳрат топишининг боиси нимада? Бизни ана шу савол кўп қизиқтирди. Мазкур фильмни қайта-қайта синчиклаб томоша қилдик. Фильм Ўрта Осиёда инқилоб даври воқеалари, халқ қаҳрамонлиги, ички-ташқи душманларга қарши кураш ва революция ғалабасига бағишланган. Фильмнинг халқ олқишига сазовор бўлишининг сабаби — аввало унинг тарихий, ҳаққоний воқеалар асосига қурилганлигидир. Сўнгра бу фильм яратувчилар — сценарий авторлари ҳамда талантли санъаткорлар Комил Ёрматов ва Шукур Бурҳоновларнинг ҳамжиҳатлик билан қилган катта меҳнатлари самарасидир...

Биз, кекса большевиклар, бу фильмни томоша қилиб Ўзбекистонда инқилобга тайёрланиш ва уни ўтказиш даврларидаги ҳаётни, ўша пайтлардаги ўз кўзимиз билан кўриб, ҳатто иштирокчиси ҳам бўлган воқеаларни худди кеча бўлиб ўтгандай хотирладик. Ўз ёшлигимиз, ўт-олов бўлиб курашган йилларимиз кўз ўнгимиздан бир-бир ўтди. Бу ажойиб фильмнинг Ленин мукофотига тақдим этилиши бизларни беҳад қувонтирди.

Шундай тўлақонли, тарихий эпопеяни яратувчи моҳир санъаткорлар юксак мукофотга муносибдирлар.

Революция ва меҳнат шуҳрати клубининг аъзолари,
Ф. Н. ЖЕЛТИКОВ, Р. ШЕРМУҲАМЕДОВ, Г. Е. НАГАЕВ, К. МАЪЗУМОВ, Ш. ҒОЙИБЖОНОВА, С. ТОШХЎЖАЕВА, Р. УСМОНОВ, Г. Е. СИГИН, С. МАДАЛХЎЖАЕВ.

[«Совет Ўзбекистони»дан).

Абдулла ОРИПОВ.

ҚУШЧАГА

Бир танишим саъва қуш асраб, сал ўтмай қўйиб юборган экан. Шўрлик қайтиб келибди. Ўзи дон топиб еёлмаган бўлса керак.

Эй қушим, кўкка қараб кўздан ёшингни тўкма кўп,
Бунчалар андуҳи ғам ичра қафасни сўкма кўп.

Ношукурлик қилма мунча, соҳибингга айт шараф,
Ул сенга дон-дун бериб аҳволингга тургай қараб.

Егса ёмғир кўчаларда қолмагайсан зор-зор,
Йиғлама қушчам, сенинг кулбанг-ку бор, кулбанг-ку бор.

Қайга ҳам боргай эдинг берганларида эрк сенга,
Шаҳр ахир ғиж-ғиж эрур, ошёнлари ҳам берк сенга.

Бош олиб қиш кунлари қайга кетардинг жонгинам,
Оҳ бечора, билмагайсан сен жануб йўлларини ҳам.

Бенаво ҳар бир гўдак кўргач сани тошлар отур,
Пистадек қалбингга, воҳ, тоғлар қадар ғамлар ботур.

Қол ўшал масканда сен, эрк деб дилингни тилма кўп,
Сен ахир қушсан ожиз, инсонга тақлид қилма кўп.

Биз қафасни севмагаймиз, бизга на уйдир ҳожат,
Вақтимизни яйрашиб биз қуйласак етгай фақат.

* * *

Осмон уфуқларга сепар кул рангин,
Булутлар чопади хорғин, безга.
Ҳаво нега мунча маъюс,
Ҳаво нега мунча ғамгин,
Оҳ, мен сендан ажралдим нега.

ГУЛҒУНЧАЛАР.

ШОИРНИ ЭСЛАБ

Адабиётимизга янги-янги талантлар кириб келмоқда. Уларнинг нияти улкан шоир ва адибларимиз сафига кириб, эл-юртимизга сидқидилдан хизмат этишдир. Ана шундай холис ниятли ёш шоирлардан бири — Асқар Қосимов.

Асқар Тошкент Давлат университети филология факультетининг 3-курсини битириш арафасида турибди. Унинг шеърлари 1961 йилдан бери матбуот саҳифаларида босилиб келмоқда. Асқар яқинда ўзбек халқининг севимли шоирларидан бири Усмон Носир ҳақида достон ёзди. Қуйида шу достондан парча бераётирмиз.

I

Бошим тез айланиб,
Кўзим олдида
Бедармон юлдузлар
Пирпираб учди.
Бир вақт асабий
Юриб ҳовлида
Надомат чекканим
Ёдимга тушди.

II

Елнинг хуружидан
Толлар шовуллаб,
Сарғайган новдасин
Эгди паришон
Қурмағур итлар ҳам
Гоҳи вовуллаб,
Одатий бурчидан
Келтирди нишон.

III

Йигирма ёшдаман
Энди улғайдим,
Ажрата бошладим
Оқу-қорани.
Бултурми ишқилиб
Билмадим қайдам,
«Нахшон»ни кўп ўқиб
Севдим Марони...

IV

Сен вафот этибсан
Мурғак чоғимда
Рухсоринг кўрмоққа
Зорман найлайин!
Бир ҳасрат бор экан
Чеккан оҳимда,
Бетоқат термулиб
Кимга айлайин!

V

Расмингдан топай деб
Зора бир ғоя,
Қўлларим қалтираб
Қалам тарашлар.
Қошингни қароси
Ҳовлимга соя,
Оҳ нима демоқчи
Маъюс қарашлар!

VI

Осмонга қарайман
Мана, ниҳоят
Юлдузлар кўриниб
Кўкни безади
Ўткану — кетгандан
Сўйлаб ривоят,
Яланғоч қиличдек
Ҳилол кезади!

VII

Куз,
12 йил,
Чуқур кўчаси
Қаро тун қўйнида
Бир дам ёришди
Қашшоқ оиланинг
Мурғак мўчаси
Дунёга келди-ю.
Йиғлаб тиришди.

VIII

Қўй, уни овутма
Қўявер она,
Наманган кўчаси
Тор деб йиғласин!
Дунёга келди у
Қаро ер мана,
Одамлар нақадар
Хор деб йиғласин!

IX

Хўб энди ўқувчим
Ғамгин сатрлар
Қалбингга ништардек
Ботмасин энди.
Кўзингга кўринсин
Кўм-кўк адирлар
Қон кусиб лайли тонг
Отмасин энди

X

Оҳ, шуни истардим
Аммо азизим,
Олам ўзи кўҳна
Дардлари кўп-ку!
Найлайин, азага
Тушди юлдузим,
Айтмасам бўлмайди
Кечиргил...

XI

Еҳу!
Падари Усмоннинг
Бўйю-бастини,
Кўролмай армонда
Оч-наҳор кетди!
Бойлардан ололмай
Ўтли қасдини,
На эрта, на эрта
Ғамгузор кетди!

XII

Кўзлар қорачўғи
Ёшланди жиққа,
Боғларда пок гуллар
Очилмай сўлди,
Лозими йиртилган
Тизи йиртиққа
Тизи йиртиқ эса
Оламга кулди!

Асқар ҚОСИМОВ.

Суратда: Оқтош йўлида.

И. Глауберзон фотоэтюди.

Усмон Юсупов

Жўрахон

(Прологи билан бир парда уч кўринишли фожиа)

Иштирок этувчилар:
Жўрахон — 25 ёшларда, ўқитувчи.
Комил — 30 ёшларда, райком комсомол секретари.
Нури — Жўрахоннинг ўқувчиси, 13 ёшларда.
Қулмат — Жўрахоннинг эри, 30 ёшларда.
Мажид (Расул қори) — 60 ёшларда.
Жўрахоннинг ўқувчилари, деҳқонлар, милиционерлар.

* * *

Воқеа 1930 йилларда бўлиб ўтади.

Пролог

Майдон. Йигирмага яқин паранжили хотин тўпланган. Жўрахон улар билан суҳбат ўтказяпти.

Жўрахон Азиз дугоналарим. Опа-сингилларим! Сизларни бу ерга тўплашимдан мақсад, сизлар билан бирнарса тўғрисида фикрлашиб олишдир. Қани, айтингларчи, биз ўзбек хотин-қизлари қачонгача саводсиз бўлиб қолаверамиз? Қачонгача ўз ҳуқуқимизни ўзимиз танимаймиз?

Бир аёл. Қандай ҳуқуқ?!

Жўрахон. Октябрь инқилоби бизга шундай ҳуқуқ бердики, энди биз эрлар билан баб-баравар меҳнат қила оламиз, ўқий оламиз.

Бир аёл. Бо, ўқиб нима бўлардик!

Жўрахон. Ўқисак, ҳақ-ҳуқуқимизни танийимиз, неча юз йиллардан буён зулмат босиб ётган онгимизни илм нури билан равшан этамиз.

Овозлар. Ўқиймиз! Биз ўқишни истаймиз!

Жўрахон (Давом этиб). Шўролар ҳукумати яқин кунлар ичида бутун халқимизни саводли қилиш учун ҳаракат этмоқда.

Бир қиз. Қандай яхши-я!

Жўрахон (Давом этиб). Бу шарафли ишни амалга ошириш учун биз комсомоллар бутун мамлакат бўйлаб маданий юриш бошладик. Мени район комсомол комитети сизларнинг олдингизга юборди. Опа-сингилларингни, дугоналарингни тўплаб, ўқитгин, деди. Сизлар нима дейсизлар?

Овозлар. Ўқиймиз... Ўқиймиз...

Жўрахон. Раҳмат. Кўнглимни тоғдек кўтардингизлар. Мактабимиз Нурихонларнинг уйида бўлади. Келаси шанба куни ўқишни бошлаймиз.

ПАРДА

Биринчи кўриниш

Жўрахоннинг оддийгина уйи. Бир чеккада Жўрахон хафа бўлиб турибди. Қулматнинг ўнг елкасида кетмон. У уйнинг эшиги олдида туриб, Жўрахонга ўқраймоқда. Жўрахон аста юриб Қулматнинг олдига боради.

Жўрахон (Ялиниб). Қулмат ака, қўйинг шу бемаъни гапларни.

Қулмат. Муаллимлик қилмайсан, паранжи ёпинасан! Гап тамом!

Жўрахон. Паранжи ёпинган эмасман, ёпинмайман ҳам. Мени мактабдан чеглатиш эса, танимни жонимдан жудо этиш билан теппа-тенг!

Қулмат. Сен бошялаанг юр, сен муаллимлик қил, элнинг таънасини мен эшитай!

Жўрахон. Эл оғзига элак тутиб бўлмас. Ўзингиз ҳамма нарсага тушунасиз.

Қулмат. Айтганимни қиласан, вассалом!

(Қулмат чиқади).

Жўрахон. Ғийбатчиларнинг юрак-бағрига ўт тушиб, жигарлари кавоб бўлсин!

(Кетмон кўтарган икки киши киради).

1-киши. Синглим, кишидан қочмайсизми?

Жўрахон. Нима эди?

1-киши (ёнидаги кишига). Гапир.

2-киши. Ҳе... Ўзинг...

1-киши. Биз колхозчилармиз!

2-киши. Колхозда ишлайман.

Жўрахон. Жуда яхши.

1-киши (ўртоғига). Гапирсанг-чи!

2-киши. Нима дей?

1-киши. Биз арзга келдик.

Жўрахон. Хўш, гапиринг?

1-киши. Биз хотинимизни ўқитмаймиз! (Шеригига) Шундайми?

2-киши. Ҳе... Ўзинг айтавер.

1-киши. Ишга кета туриб, биз уйингизга шу арз билан кирдик.

Жўрахон (иккинчи кишига). Шундайми?

2-киши. Менга қолса, ўқийвурсин.

1-киши. Нега ундай дейсан, одамлар таъна қилса майлими?

Жўрахон. Ҳурматли акалар, ит ҳуради, карвон ўтади. Фисқу фужурларга қулоқ солиш керак эмас.

2-киши (биринчи кишига). Айтмадимми... Юр кетдик.

1-киши. Яна ўйлаб кўрамиз.

(Иккала киши чиқади. Бир даста гул кўтариб Нури киради. Кўришадилар. Нури гулни Жўрахонга беради).

Жўрахон. Раҳмат. Нурихон. Гулдай очилинг. Хазон бўлманг. (Кўрпачаларга ўтиришади). Хуш келибсиз.

Нури. Жўрахон опа, эндигина ўқий бошлаганимизда, мактабимиз ёпилиб қоладиганга ўхшайди.

Жўрахон. Нега?

Нури. Ҳозир даладан келяпман. Айтгандай, йўлдан уйга ҳам кириб ўтдим... Колхозчи эркакларнинг айримлари хотинларини ўқитмайдиган бўлишяпти.

Жўрахон. Сабаби нима, билмадингизми?

Нури. Билолмадим.

Жўрахон. Нурихон, майли десангиз, мен билан юринг. Эрлари тўсқинлик қиляпган синфдошларингизни топиб, уларнинг ҳол-аҳволларини сўраймиз.

Нури. Жуда яхши.

(Улар чиқадилар. Озроқ вақт ўтгач Қулмат киради).

Қулмат. Ўл-а, Қулмат! Хотининг қишлоқма-қишлоқ, районма-район санғиб юрсин-ку, сен томоша қилиб туравер. Унга қалам-дафтар, сенга кетмон дастмоя!

(Кўрпачага ўтиради).

Эй, Қулмат, Қулмат! Детдомдан чиққан қиз бўлсаям, ўзи чакки эмас, очиқ юргани, муаллимлик қилгани қаёққа борди, деб уйландингу, таъна тоғи остида қолдинг. Қаёққа борсам, сатангни эри келяпти, деб менга шама қилишади!

(Чиқади. Эшик тагида Қулматнинг биров билан гаплашган товуши эшитилди. Қулмат бир чол билан уйга киради. Ўтирадилар).

(Давоми бор).

Барот БОЙҚОБИЛОВ.

СОНЕТ

Ҳамма уйда ёнади чироқ,
Кулиб боқар минг бир дераза.
Чироқ ўчган бир уйда бироқ,
Парвоналар тутади аза.
Болиш узра дафтар ва қалам,
Қаро тунда бағри қародур.
Хат бошига битилган калом
Қиз қалбидай пора-порадур.
Ҳамма уни «севаман» деди,
Қиз ҳеч кимни қилмади писанд.
[illegible]
[illegible]
Ҳамма қалбда ёнди чироқ,
Чироқ ўчган бир қалбда бироқ.

ДАРЁ БЎЙИДА

Кеч сайридан ором олар тан
Дарё бўйида.
Сувга келган бир шўхи жонон,
Мендан қуйида.
«Ҳа, шўх йигит» дегандек шу кез
Жилмайди зимдан.
Менчи, уни кўрганчун ёлғиз,
Шодман ўзимдан.
— Сувингизни олиб берайми?
«Йўқ, мунча шошманг».
— Юзларингиз тўлишган оймн?
— Кўп ҳаддан ошманг.
Қиз шунчалар бир сўзли экан,
Унамади ҳеч.
Ўзи сувга эгилди, лекин
Нақ бир қулоч соч.
Шўх дарёга тушганлигини
Сезмаслан қолди.
Қаҳ — қаҳ уриб кулишим уни
Ташвишга солди.
Дарёдаги тўлқинлар гўё
Кўчди дилига.
Сочларини олди-ю, шаҳло —
Сувдан қўлига.
Шошганича қилди чамбарак,
Сезмади аммо.
Кўзасини олганин қўлдан,
Тез оқар дарё.
Кўза чўкиб кетарди сувга,
«Ушланг», деди қиз.
Боқдим, нажот кутган сулувга,
Юзлари қирмиз.
Бир зум ўтмай кўзани ушлаб,
Қизга узатдим,
Қишлоқ сари йўл олди сулув,
Қалбан кузатдим.
Қиз кўзаси ўша кун сувга,
Бўлганда лим-лим,
Ишқи билан тўлган экан,
Менинг ҳам қалбим.

ТОШКЕНТ. Суратда: «Буратино» кафесининг оқшомги кўриниши.

А. Горокрик ва **А. Поляков** фотолари, (ЎзТАГ).

КАЛТА ЮБКА МОЖАРОСИ

Марокаш шаҳрида қизлар ва ёш аёллар кўчага ҳаддан ташқари калта юбка кийиб чиқаётгани сабабли тўқашувлар бўлмоқда.

Касабланка шаҳри полицияси калта юбка ихлосмандларидан анчасини қамоққа олди. Лекин уларни ҳужжатларини текшириб бўлибоқ қўйиб юборишди. Кейинчалик ўша шаҳар полициячилари «Мини жюп» — калта юбка кийиб юрган қизларни масхара қилган йигитлардан 60 дан кўпроғини қамоққа олди.

Яқин орада марокашликларнинг калта юбка кийиб юришини тақиқлайдиган махсус қонун чиқарилади, деб тахмин қилишяпти. Шу вақтга қадар кийим тўғрисида ҳечқандай қонун чиқарилмаган эди, аммо 1967 йилда рамазонга бағишланган диний суҳбатларда домлалар янги европача мода — калта юбкани қоралаганлар.

* * *

Африкадаги Малави давлатида Хотин-қизлар лигасининг раиси Жейн Малойя хорижий модаларни танқид қилиб чиқди.

— Африкалик аёл мустамлака асорати шароитида ҳам доимо ўз ғурурини сақлашга ҳаракат қилган, — деди Жейн Малойя, — калта юбка эса аёллар ғурурига тўғри келмайди. Мен африкалик аёллар фақат миллий кийим кийиб юрсин демайман, лекин бошқа қитъалар модасига ҳаддан ташқари берилиб кетиш ҳам ярамайди.

Япон қизларининг бўйи

Япон қизларининг бўйи 1966 йилда 1900 йилдаги қизларнинг бўйига нисбатан ўртача 13,3 сантиметр баландроқ бўлибди. Япон йигитлари эса ўсишда сал орқада қоляпти. Йигитларнинг бўйи шу вақт ичида 11,3 сантиметр ошган.

(«Азия и Африка сегодня» журналидан).

Спортнинг фойдаси

Делма Саворелли Миланга келган поезддан тушишга улгурмаёқ битта чамадони ғойиб бўлиб қолди. Лекин қиз одамлар орасида қочиб бораётган ўғрини кўриб қолган эди. Қиз бир югуриб, 100 метр масофани босиб ўтди ва ўғрини ушлаб олди. Ўғри Айзик Голдмэн шу вақтгача ҳечкимга тутқич бермаганини айтди. Мисс Саворелли ўғрига хафа бўлмасликни маслаҳат берди, ахир у 400 метр масофага югуришда Италия чемпиони бўлган қизнинг юкини ўғирлаган эди-да.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ФАН ВА МОДА

Инсбрукдаги (Австрия) университет шаҳарчаси территориясида жойлашган магазинда сотишга чиқарилган кўйлаклар студент қизлар ўртасида талаш бўлиб кетди. Кўйлакка гул ўрнига математика химия ва бошқа фанлар формулалари туширилган. Ҳар бир қиз ўзи ди ва қайси фанга қизиқишига қараб керакли кўйлакни танлаб олади. Студент қизларнинг лекцияга формулали кўйлак кийиб келишига рухсат берилади, аммо ўқитувчилар уларни бундай кийимда контроль ишлар ва имтиҳонларга киритмайдилар.

КАСБ ҚУРБОНИ

Англиянинг Эссекс графлигидаги кичик бир шаҳарда яшовчи кассир Кейт Рожерс ҳар куни пул санайвериб жонига тегиб кетди. Бир қучоқ пулни саватга солиб, подвалга олиб тушди ва ёқиб юборди. Судда кассир пулни кўрсам кўнглим айнайди деди. Психиатор Рожерсни текшириб, унинг соғлом эканлигини айтди. Аммо у касбини ўзгартиришни маслаҳат берди.

Калтаклаш бекор қилинди

Англия ҳарбий флотида интизомсизлиги учун кичик матросларни калтаклаш бекор қилинди. Бу соҳада флотнинг армия ва ҳарбий ҳаво кучларидан орқада қолганининг сабаби «бу ҳақда ота-оналардан шикоят тушмагани» бўлса керак, — деди Англия мудофаа министри парламент саволига юборган ёзма жавобида.

„ШОИРЛАР УЧУН ФИЗИКА"

Нью-Йорк университетининг физика факультети янги ўқув йилидан «Шоирлар учун физика» курси очмоқчи бўляпти. Янги курс физик проблемалар билан чекланиб қолмайди. Бу курсда ўқийдиган студентлар физик олимнинг фикрлаш усулларини, қадимги Греция давридан ҳозирги кунларгача бўлган вақт мобайнида физиканинг ижтимоий, фалсафий ва эстетик назарияларга таъсирини ўрганадилар. Шунингдек, «Шоирлар учун физика» курсига физиклар, мисол учун атом ядроси энергиясини ўрганувчи физиклар олдида турган бирқанча маънавий проблемаларни ўрганиш ҳам киритилган.

НОГИРОН ҲАРБИЙЛАР

АҚШ мудофаа министрлигининг ҳарбий хизматчилари ва чиновникларидан 10 мингдан ортиқроқ киши руҳий ёки маънавий жиҳатдан ногирон сифатида ядро қуроли билан боғлиқ бўлган ишлардан четлаштирилди. АҚШ армияси ва ҳарбий денгиз кучлари вакиллари бу маълумотни шарҳлаб беришдан бош тортдилар, аммо матбуотнинг хабар беришича, ишдан четлаштирилганларни н г кўпчилиги ядро қуролини ташиш, юклаш ва қўриқлаш билан банд бўлган аскарлар ва денгизчилардир.

(«За рубежом»дан).

ҲОДИСА НЕГА ШУНДАЙ?

Кеч соат еттилар чамаси. 4-троллейбусдан икки ўспирин бир-бирини судрашиб тушишди-да, М. Горький кўчаси томон йўл олишди. Йўл-йўлакай оғизларидан боди кириб-шоди чиқиб боришарди. Ниҳоят улар излаган адрес ҳам кўзга ташланди, «Саша» исмли бола 11-тупикдаги 2-уйнинг эшигини зарб билан тепди. Кекса чол Пётр Фёдорович Колесихин чиқиб: сизларга ким керак, болаларим, деди.

— Менга қизинг Таняни чақириб бер, деб ўшқирди Саша. Чол дарс тайёрлаб ўтирган Таняни чақириб берди.

Авзойи бузуқ безорилар Таняга: — биз билан юрасанми ёки ҳисоб-китоб қилишиб қўйайликми? — дейишди. Таня индамай ўз хонасига кириб кетди. Безорилар ҳовлига бостириб кираётганда Пётр Фёдорович уларни тўхтатди.

Лекин, тўсатдан жағига тушган камарнинг оғир темир нўхтаси зарби чолни ерга қулатди. Гандираклаб турган Колесихиннинг оғзи ва бурнидан қон қуюла бошлади. Сашани қўлтиқлаб турган Сергей исмли йигит ҳам ерда ётган чолнинг жағига тепди. Пётр Фёдорович Колесихин шундан сўнг ўзини 17-шаҳар касалхонасида кўрди.

Бу хунук ҳодисани Октябрь район милиция ходимларига хабар қилишди. Жиноят содир бўлган жойга жиноий ишлар қидирув бўлимининг бошлиғи капитан С. Иброҳимов, старший лейтенант Ш. Усмонов ва участка вакили капитан Соҳибовлар етиб келишганда безорилар жуфтакни ростлаб қолишган эди.

Таня Колесихина жиноятчиларни М. Горький паркида бир марта кўрганлигини айтди. Таня яна безорилар «Узремприбор» заводида ишлашса керак, деб қўшиб қўйди.

Капитан Ш. Султонов старший лейтенант Ш. Усмоновга «Узремприбор» заводига бориб, «Саша» ва «Сергей» исмли ўспиринларни билиб келишни топширди. Ш. Усмонов чуқур текшириш ўтказиб жиноятчиларнинг бири Циольковская кўча 206-уйда турувчи Александр Васильевич Зеленин, иккинчиси — Чилонзор массив, 23-сектор, 34-уй, 59-квартирада турувчи Сергей Иванович Дернов эканлигини аниқлади.

18 ёшли жиноятчи Александр Васильевич Зеленин ва 17 ёшли Сергей Иванович Дернов қўлга олинди. Айбларига иқрор бўлган безорилар яқин кунда одил халқ суди олдида жавоб берадилар.

Нега бу ёшлар безорилик йўлига тушиб қетишди? Бу саволга «Узремприбор» заводидаги ёшлар ўртасида тарбия ишларини олиб борувчи ташкилотлар ҳам жавоб берсалар.

И. САЙФУЛЛАЕВ,

Октябрь район милиция лейтенанти.

МАНГЕЙМЛИК ИШЧИ НЕГА ЎЗ-ЎЗИНИ ЎЛДИРДИ?

ГФРДАН ХАТ

Бу воқеа яқинда бўлиб ўтди. Рейннинг саноат шаҳри бўлган Мангеймда «Даймлер-Бенцласткрафт- вагенверке» фирмасининг 36 яшар ишчиси Эмиль Астнер ўз-ўзини ўлдирди. Уни бундай қадам қўйишга нима мажбур қилди? У Флик Астнер концернининг заводларидан бирида 14 йил камчиликсиз меҳнат қилгандан кейин бошқа юзлаб ишчилар қатори ишдан бўшатилди ва тирикчилик қилиш учун маблағсиз қолди. У ўз жонига қасд қилишдан олдин ишдан бўшатилганлиги ҳақидаги билдириш — «кўк хат» ёнига фото суратини ҳам қўйди...

Бизнинг мамлакатимизда ишдан бўшатишлар тобора авж олмоқда. Федерал республика ҳозирги вақтда «конъюктурали пасайиш» даврини ўз бошидан кечиряпти. Лекин хусусий корхона эгалари юз берган бу кўнгилсиз вазиятдан ҳам фойдаланиб қолиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Бунинг учун улар тўла бўлмаган иш ҳафтасини жорий этмоқдалар, ишчиларни оммавий суратда ишдан бўшатмоқдалар, меҳнаткашларнинг социал ҳуқуқларини камайтирмоқдалар. Концерн эгалари одамларда табиий суратда пайдо бўладиган ишсиз қолиш хавфидан қўрқиш туйғуларидан уларнинг пешона терларини янада кўпроқ оқизиш учун қурол қилиб фойдаланмоқдалар. Бу сиёсат кейинги ойларда минглаб оилаларни анчагина молиявий қийинчиликларга дучор қилиб қўйди.

«Даймлер-Бенц» акционерлик жамияти 22 майда икки юз ишчини ишдан бўшатди. Июнь ойининг биринчи ярмида ҳам тахминан шунча ишчи кўчага чиқариб ташланди. Бундан ташқари фирма директорлари тўла бўлмаган иш ҳафтасини жорий қилиш ниятида юрибдилар. Бунинг натижасида бошқа минглаб ишчиларнинг иш ҳақи камайиб кетади.

Мана, бошқа бир мисол: Америка капиталидан фойдаланиб ишлаётган «Штандарт-электрик Лоренц» акционерлик жамияти ўтган йили 5240 ишчи ва мутахассисни ишдан бўшатди. Фирманинг бош директори Абдмайер маъмуриятнинг бу ҳаракатини қуйидагича тушунтириб берди: «1966 йил корхона учун бениҳоя қийин йил бўлди. Бу эса биздан ишлаб чиқаришда банд бўлганлар сонини камайтириш билан боғлиқ бўлган ҳаракатларни тезлик ва кескинлик билан амалга оширишимизни талаб қилди».

Хўш, бу «қийин йил» фирма ишларига қандай таъсир кўрсатди экан? Фирма ишда банд бўлганлар сонини 14 процент камайтириб, маҳсулот ишлаб чиқаришни 6,8 процентга — яъни 20 миллион маркага оширди. «Бениҳоя қийин йил» акционерларга 18,4 миллион марка миқдорида қўшимча фойда келтирди. Улар солиқларни тўла тўламаслик йўли билан «тежаб», яна 23 миллион маркани чўнтакларига урдилар.

Жамият маъмурияти ишчиларнинг ғайрат билан ишлаганликлари учун уларни мукофотлаб, рождество мукофотларининг уч процентини босиб қолди. Шунингдек фирма шу йил 1 мартда хизматчилар ойлигини икки процент ошириш юзасидан илгари тузилган шартномани бир ёқлама бекор қилди.

«Штандарт-электрик Лоренц» фирмасининг ишчи ва хизматчиларига доимо бошқа бир хавф бор, улар касал бўлмасликлари керак. Фирманинг Эслинген-Неккарда шаҳридаги корхонасининг кадрлар бўлими бир қатор ишчиларга қуйидаги мазмунда хатлар юборди: «Сизнинг шахсий делонгизни кўздан кечираётганимизда касаллик туфайли ортиқ даражада кўп вақт ишга келмай қолганингизни аниқладик. Корхона раҳбарлари ишлаб чиқариш манфаатларини ҳисобга олиб сизнинг ўрнингиз бошқа биров томонидан банд бўлиб қолиши мумкинлигини афсусланиб олдиндан билдириб қўяди».

Кишилар ўзларининг энг оддий ҳуқуқлари учун кураш олиб бораётган «озод дунё» турмуши ана шунақа.

ШТУТГАРТ.

Ганс-Петер Бройх, Ғарбий Германия журналисти.

(АПН).

Редактор ўринбосари Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

19 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 Рус халқ чолғу асбоблари янграйди.
18.30 Лирик қўшиқлар.
19.20 Чолғу куйларидан концерт.
20.00 «Колхозда иқтисодий анализ бюроси» деган суҳбат (русча).
20.10 Я. Сибелиус. Скрипка ва оркестр учун концерт.
20.45 «Шоири юбилейини муносиб кутиб олайлик». Радио эшитувчиларнинг хатлари асосида (ўзбекча).
21.25 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.00 **«Дунё воқеалари»** (ўзбекча).
22.10 Кечки концерт.
22.30 Р. Раҳмоновнинг «Фарҳод тоғлари»дан Омонқўтонгача» деган очерки (ўзбекча).
23.20 Куйлар тинглаб дам оламиз.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Оркестр куйлари.
19.30 Ойдиннинг «Ҳазил» ва «Ширин келди» деган инсценировка қилинган ҳикоялари (русча).
20.10 «НАВО» мақомидан парчалар.
20.45 Илмий темаларда эшиттириш (русча).
21.00 **«Тарих гувоҳи»** деган очерк (тожикча).
21.20 «Юность Ўзбекистана» радиостанциясининг программаси. Такрорий эшиттириш.

20 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 Қўшиқлар.
8.25 Эстрада артистларининг концерти.
9.30 Чолғу куйлари.
9.45 Бухоро область маориф бўлими мудири В. Ҳамидовнинг **«Янги ўқув йилини пухта тайёргарлик билан кутиб олайлик»** деган суҳбати (тожикча).
10.30 **«Олтинкўл»** музикали драмасидан парчалар.
11.10 В. И. Ленин декрети билан. «Янги мазмун берувчилар» деган радиоочерк (русча).
11.25 М. Равель. Болеро.
12.15 **Спорт эшиттириши** (ўзбекча).
12.30 Композитор **С. Ҳайитбоев** асарларидан концерт.
13.30 Эстрада артистларининг концерти.
16.10 **«Ўзбекистон композиторлари ижодида меҳнат ва бахт темаси»** деган музикали эшиттириш.
18.10 Ленин ҳақида ҳикоялар. Ю. Лебединский. «ЛЕНИН ҲАҚИДА ЎЙЛАР». Биринчи эшиттириш (ўзбекча).
18.30 Ўзбекистон халқ ҳофизи М. Узоқов ижро этган қўшиқлар.
19.20 Қорақалпоқ куйлари.
20.00 «Мамлакат тўқимачилик цехларидан дараклар» (русча).
20.10 Радио эшитувчиларга музикали саломлар.
20.45 **«Коммунистик ахлоқ ва тарбия мавзуларида»** циклидан. Радио эшитувчиларнинг хатлари асосида (ўзбекча).
21.25 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.10 **«Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт.**
22.40 С. Абдуқаҳҳорнинг «Она қалби» номли янги повестидан парча (русча).
23.20 Беш йиллик илғорлари учун концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Классик куй шинавандалари учун концерт.
19.00 Янги ёзувлар. Альберт Мальц. **«Ҳаёт қонунлари»** деган радиоинсценировка (ўзбекча).
19.30 **«Неман соҳилидаги сеҳргар»** деган музикали эшиттириш.
20.10 Республика кекса ижрочиларининг концерти.
20.45 «Юность Ўзбекистана» радиостанциясининг эшиттириши (русча).
21.00 Тожик халқ куйлари.
21.30 Енгил куйлардан концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 «Ажойиботлар оламида». Опера ҳақида музикали эшиттириш.
17.30 Алябьев, Верстовский. «Хлопотун» водевили.

Телевидение

19 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:

18.00 Болалар учун «Эртаклар оламида» деган эшиттириш.
18.25 Телевизион янгиликлар.
18.40 Совет Армияси жангчилари учун. **«Биринчи ва охирги кун».** Улуғ Ватан уруши бошланган куннинг 26 йиллигига бағишланади.
19.00 **«Танишинг, Самарқанд рассомлари».** Самарқанд шаҳридан эшиттириш олиб кўрсатилади.
19.40 Реклама ва эълонлар.
19.50 «Октябрь» программаси. «Бу ерда «зангори кемалар» бунёд этилади».
20.10 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. **«Оқ йўл».**
20.45 Телевизион янгиликлар.
21.00 Ярим аср йилномаси. Телевизион театр. Ҳ. Шамс. «ЎҒИЛЛАР».
21.30 **«Халқ ижоди саҳифаларидан». «Гўрўғли ва Бозиргон».** Р. Муродов ижросида (1-қисми).
22.10 **Қашқадарё область артистлари ижросида концерт.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

Ўзбек тилида:

18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Физика. **«Иссиқлик машиналари».**
18.35 Математика. **«Планиметрияга оид масалалар».**

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.25 Эфирда «Молодость». «Дўстлик» лагери». Симферополь шаҳридан олиб кўрсатилади.
20.10 Иқтисодий масалаларни муҳокама қиламиз.
20.30 «Музей ва виставка заллари бўйлаб», «Менинг Москвам». Фотовиставкадан репортаж.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.20 Москвада Озарбайжон ССР ҳафталиги. Эшиттиришлар анонси.
21.30 «Студентлар томонидан қўйилган». Телевизион новеллалар кечаси. Ленинград шаҳридан олиб кўрсатилади.
22.40 **«Жасорат».** Телевизион альманах.
23.30 Телевизион янгиликлар.
24.00 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

18.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

20 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

18.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

21.00 Телевизион янгиликлар.
21.20 **«Завод — мусобақа ғолиби».**
21.40 **«Қаҳрамонлар изидан».** Ёзувчи Назир Сафаров ҳикояси.
22.00 **Бадиий ҳаваскорлик фестивали.** Тошкент область, Калинин район бадиий ҳаваскорларининг концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

Рус тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Химия. **«Менделеевнинг даврий қонуни ва даврий системаси».**
18.35 Физика. «Иш, қувват ва энергия».

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Моҳир қўллар».
20.20 Москвада Озарбайжон ССР ҳафталиги. Ҳафталикнинг очилиши олиб кўрсатилади.
20.50 Телевизион янгиликлар.
21.00 Москвада Озарбайжон ССР ҳафталиги. Боку телестудиясининг эшиттиришлари.
23.30 Телевизион янгиликлар.
24.00 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун. **«В. И. Ленин ёқтирган асарлар».**
18.30 **«Қизил Доғистон учун».** Телефильм.
18.55 **«Ёшлар ижоди».**

Рус тилида:

19.15 **«Андреева — Горькийнинг дўсти».** Ҳужжатли фильм.
20.15 **«Турна пати».** Телеспектакль.
21.10 **«Кечки Кишинев».** Фильм-концерт.
21.35 **«ЧАНГАЛЗОРЛИК ҚИЗ».** Бадиий фильмнинг биринчи серияси.

Кино театрларда

19 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

26-чиси отилмасин — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА», НАВОИЙ номли (ўзбек тилида), СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Кул (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч 8.45 ва 10 яримда бошланади)

Кул (2-серия) — «РАКЕТА», «ФЕСТИВАЛЬ».

Эдгар ва Кристина — ТЕЛЬМАН номли.

Бегона ҳужжат билан — «ХИВА».

Дзюдо даҳоси — НАВОИЙ номли.

20 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

26-чиси отилмасин — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», НАВОИЙ номли (ўзбек тилида), — «МОСКВА», СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Кул (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.45 ва 10 яримда бошланади)

Кул (2-серия) — «РАКЕТА», «ФЕСТИВАЛЬ».

Эдгар ва Кристина — ТЕЛЬМАН номли.

Бегона ҳужжат билан — «ХИВА».

Дзюдо даҳоси — НАВОИЙ номли.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА

4—5 разрядли слесарлар ва токарлар, электр ва газ пайвандчилари, чархчи, слесар ва электрмонтёрлар касбига ўқувчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй, биринчи қават, кадрлар бўлими.

«УЗТЕКСТИЛЬТОРГ» РЕСПУБЛИКА КОНТОРАСИГА

товаршунослар, иқтисодчилар, бухгалтерлар ва ревизор

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Апанасенко кўчаси, 14 уй.

Телефонлар: В-3-94-20, В-3-80-86.

«ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ» ЖУРНАЛИНИНГ

ЎҚУВЧИЛАРИГА!

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг назарий ва сиёсий журнали «Ўзбекистон Коммунисти»га обунангиз муддати июнь ойида тугайдиган бўлса, яқин кунлар ичида узайтиришни

УНУТМАНГ!

Обунани барча алоқа бўлимларида, «союзпечать» бўлимларида, ҳамда, турар жойингиз ва иш жойингиздаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали узайтиришингиз мумкин.

«Ўзбекистон Коммунисти»га обуна чекланмаган.

Обуна баҳоси: Уч ойга — 60 тийин, йил охиригача — 1 сўм 20 тийин.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1967 йил 1 июль соат 12 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. Б. Беруний номли Шарқшунослик институтининг илмий совет мажлисида (Навоий кўчаси, 55-а уй), филология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун:

А. Муродов «Ўрта Осиёда хаттотлик тарихидан» деган темада.

У. М. Орипов «Ҳўжа Аҳмад Аббос (ҳаёти ва ижоди ҳақида очерк)» деган темада.

Диссертациялар билан ЎзССР Фанлар академияси кутубхонасида (А. Тўқаев кўчаси, 1 уй) танишиш мумкин.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — В3-02-49 дан В3-02-58гача, редактор ўринбосарлари — В3-29-33, В3-29-09; масъул секретарлар — В3-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — коммутатор орқали 7-81; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3-27-57; ахборот бўлими — В3-65-57; эълонлар бўлими — В3-81-42.

19 ИЮНЬ, 1967 Й. Р. 06414. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2935.